

"אִישׁ אֲשֶׁר רוּת בּוֹ"

במדבר כ"ז, י"ח

חידון התנ"ך העולמי לנוער תשפ"ב

בסימן מנהיגים ומנהיגות

ח ו ב ר ת ה ש א ל ו ת

~ יום העצמאות ה-74 למדינת ישראל ~

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-59

"לא-יִמּוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ, וְהָגִיתָ בוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה"

יהושע פרק א, 8

תאטרון ירושלים | ד' באייר התשפ"ב | 5 במאי 2022

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי, התשפ"ב

יוצא לאור על-ידי מִנְהֶל חברה ונוער במשרד החינוך

בראשות:

שרת החינוך, חה"כ ד"ר יפעת שאשא-ביטון

מנכ"לית משרד החינוך, גב' דלית שטאובר

מִנְהֶל מִנְהֶל חברה ונוער, מר חגי גרוס

הממונה על חידון התנ"ך: איציק בן-אבי

מְרַבֵּז החידון: חננאל מלכה

מְחַבֵּר השאלות: יואב שלוסברג

מְגִיחַ: לירון בן משה

עורך: רגב גולן

74 שנים למדינת ישראל

59 שנים לחידון התנ"ך לנוער

55 שנים לאיחוד ירושלים

© כל הזכויות שמורות

ראש הממשלה PRIME MINISTER

ירושלים, ד' באייר תשפ"ב
5 במאי 2022

ברכת ראש הממשלה לחידון התנ"ך ה-59 לנוער יהודי ביום העצמאות

בני נוער, משתתפי חידון התנ"ך העולמי היקרים,

בספר ישעיהו כתוב: "שְׂאֵי סִבִּיב עֵינֶיךָ וּרְאֵי כָּל־מַקְבָּצוֹ כְּאִוֶּלֶךְ".

בכל שנה, המסורת הזו של חידון התנ"ך העולמי בצהרי יום העצמאות של מדינת ישראל, בירושלים בירתנו הנצחית, הוא ביטוי מעשי לנבואתו של ישעיהו הנביא.

העולם עובר טלטלות בשנים האחרונות אבל יש דבר שניצב איתן, קבוע, לאורך הדורות.

המסורת היהודית, שהתנ"ך הוא הביטוי הבסיסי ביותר שלה, נותרה ונותרת בלבו של העם היהודי לאורך הדורות.

יש לנו משימה, לכל אחד ואחת מאיתנו, לשמר את אהבת התנ"ך. שכל ילד וילדה יכירו את סיפורי הגבורה של משה רבנו ויהושע בן נון, דור המרגלים ודור באי הארץ, תקופת השופטים והנביאים, בניין הארץ וחורבנה.

כי זוהי זהותנו, זוהי ההיסטוריה שלנו.

בלי התנ"ך - אין ארץ ישראל,

בלי ארץ ישראל - אין ציונות ואין מדינת ישראל.

לאירוע המסורתי הזה יש תרומה חשובה לאהבת התנ"ך ולהדגשת החיבור של עם ישראל כולו, בארץ ישראל ובגולה, במיוחד בזמנים אלו.

אני מאחל לכם בהצלחה רבה.

חג עצמאות שמח.

בברכה,
נפתלי בנט

מתמודדות ומתמודדים יקרים,

ספר הספרים מהווה את יסוד תרבותנו ומורשתנו כעם וכחברה על כל גווניה. סיפוריו, בני אלפי השנים, הם השורשים שעליהם נבנית תשתית חיינו, והרעיונות הנובעים מתוכם, רלוונטיים בכל יום.

חידון התנ"ך בשנה זו, העומד בסימן "איש אֶשֶׁר-רוּחַ בּוֹ" (במדבר כז יח), עוסק במנהיגות ומנהיגים פורצי דרך שמנהיגותם ממשיכה ומשפיעה עד היום. כך תואר יהושע בן נון, שהיה בו השילוב של העוצמה עם שאר הרוח, ולכן נתמנה להיות המנהיג שיכניס את עם ישראל לארץ ויסייע בבניית אומה היושבת על אדמתה.

שלמה המלך, החכם באדם, הנחיל לנו מהי מנהיגות ראויה: "מֶלֶךְ שׁוֹפֵט בְּאֵמֶת דָּלִים כְּסָאֵל לְעַד יָכוֹן" (משלי כט יד).

לאנשי הרוח הראויים להנהיג, נדרשות תכונות של אומץ עם רדיפת צדק, גבורה יחד עם צניעות ויניקה מאוצרות הרוח והאמונה המפעפעים בתוכם. על המנהיגות להיות מאחדת, מתקנת עוולות חברתיות ומעוררת את השאיפה לעולם שוחר שלום.

לפני 74 שנים זכינו בעצמאות והקמנו מדינה משגשגת. מוטלות עלינו הזכות והאחריות להמשיך ולטפח כאן חברה מתוקנת המתקיימת על פי אמות מידה ערכיות ומוסריות השואבות מדמותם של מנהיגי העבר ומתוך חזון הנביאים. מערכת החינוך שמה לה למטרה לעודד את הסקרנות והעיון בספר התנ"ך ולהגביר את חשיבותו בקרב בני הנוער בארץ ובתפוצות. קיומו של החידון הפך למסורת המקבצת לירושלים את המצטיינים, שעבורם הספר הנצחי הוא מקור ללמידה, לחקר ולהעמקת זהותם והם מהווים דוגמא ומודל בהטמעת התנ"ך ונכסי התרבות שבו, בזיקה אל הארץ, אל השפה העברית ואל ההיסטוריה המשותפת לכולנו.

אני מבקשת לברך את התלמידים שבחרו להשקיע בלימוד התנ"ך והשתתפו בחידון הארצי, ואת הזוכים בחידון שהעפילו אל החידון העולמי. תודה לבני המשפחות שסייעו ללומדים, למנהלים, למורות ולמורים המלווים אותם, לשופטי החידון וליחידת מינהל חברה ונוער במשרד החינוך. בהצלחה רבה וחג עצמאות שמח,

חה"כ ד"ר יפעת שאשא ביטון
שרת החינוך

הסוכנות היהודית
לארץ ישראל
THE JEWISH AGENCY
FOR ISRAEL

ההסתדרות הציונית העולמית
WORLD ZIONIST ORGANIZATION

בע"ה, ירושלים, ה' באייר תשפ"ב
5 באפריל 2022

חברים יקרים,

חידון התנ"ך לנוער מעורר מדי שנה התרגשות רבה, גאווה ועניין רב. החידון, שמתקיים למעלה משישים שנה, נערך בשנתיים האחרונות באופן היברידי, בשל התמודדות העולם עם נגיף ששינה את חיינו ללא היכר. היום, אני שמח ונרגש על קיומו של החידון כאן, בבירת הנצח של העם היהודי, פנים אל פנים, כיאה למעמד חשוב זה.

ספר התנ"ך שקיבל העם היהודי למשמורת נצח, עובר במורשת מדור לדור. הוא מנחה אותנו לאורך שנים כמקור לאמונה, להשראה ולמצוות. הוא כולל בתוכו את סיפורי היוסוד של עמנו, סיפורים של ניסים, של ייחוד, של כמיהה ושל מסע, אל עבר הארץ המובטחת. הוא משלב בתוכו את החתירה לצדק חברתי ועומק של מחשבה, מנהיגות ותקווה עם מורשת של גאווה יהודית ולאומית. בימים בהם מוסבת תשומת ליבנו למסכים השונים והמחסור בקריאה ולימוד ניכר כל-כך, אין תמונה ייחודית של עמנו מזו של אבות ובנים, משפחות וילדים, לומדים יחד בחברותא, תורה, הלכה, נביאים ומשניות.

לא קיים עוד עם כזה בעולם ששומר באדיקות על המסורת שלו וממשיך לקיים הלכה למעשה את מצוות "והגדת לבנך". כשנסכים להסביר על עולם חדש ששייך לצעירים, אין לנו אלא להשתאות למראה העצום הזה של דור העתיד שלנו, שנושא על כתפיו היסטוריה בת אלפי שנים. דור שלומד, מתפלל, מפרש ומקיים את דברי החוכמה הללו.

חידון התנ"ך מתקיים בתקופה החשובה והמרוממת ביותר בלוח השנה. הוא מעביר קו מחבר בין העבר לעתיד ובין המחויבות הטבעית שלנו לעבר, לבין ערך המנהיגות של העתיד. משה ויהושע, הרצל והרב קוק, דבורה ואסתר כמו מנהיגי ומנהיגות העולם היהודי והציוני לאורך כל השנים, הם נר לרגלינו והשראה לעתידנו.

"מפי עוללים ויונקים – יסדת עוז". כל אחת ואחד מכם, משתתפי חידון התנ"ך לנוער, הוא כעץ שתול על פלגי מים. לימוד התנ"ך והעצמת מיקומו ומקורו בכל תכניות הלימוד, הוא הזרע שיביא אחריו מנהיגים ואחריות, נאמנות וזהות לעמנו בפרט ולעולם בכלל. אתם, שמשקיעים בגילכם הצעיר בלימוד התנ"ך, תשקיעו ודאי גם במחויבות הטבעית של כולנו לעם, לחברה, למדינה ולהנהגה.

אני מברך את המשתתפות והמשתתפים מהארץ ומהעולם בברכת "לא נְמוֹשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפֶּיךָ וְהָגִיתָ בוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכֹל הַפְּתוּב בּוֹ כִּי אִזּוֹ תִּצְלִיחַ אֶת דָּרְךָ וְאִזּוֹ תִּשְׁכַּל. הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק וְאֶמְצָא אֶל תַּעֲרֶץ וְאֶל תַּחַת כִּי עֲמַדְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תִּלְדֶּה".

בברכת התורה והארץ,

יעקב חגואל

יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית
יו"ר בפועל של הסוכנות היהודית לארץ ישראל

חומר הלימוד לחידון

תורה

תרי עשר

בראשית: כל הספר

שמות: פרקים א-כ, כד, לא-לד

ויקרא: פרקים יט, כג-כד

במדבר: פרקים יז-כ

כה, כז, לב

דברים: פרקים יב-יד, יז-

יח, ל-לד

נביאים ראשונים

יהושע: פרקים א-יא, יד, כ,

כב-כד

שופטים: כל הספר

שמואל א: כל הספר

שמואל ב: כל הספר

מלכים א: כל הספר

מלכים ב: כל הספר

נביאים אחרונים

ישעיהו: פרקים א-יב, ס-סו

ירמיהו: פרקים א-ב, יח-לג

יחזקאל: פרקים א-ד, יז-כ,

כז-כח, לז-לט

כתובים

תהילים: פרקים פ-צ

משלי: פרקים כ-לא

איוב: פרקים א-ב, מב

רות: כל הספר

קהלת: פרקים א-ד, יא-יב

אסתר: כל הספר

עזרא: פרקים א, ג, ז, ט, י

נחמיה: פרקים א-ו, ח-י, יב-יג

דברי הימים ב: פרקים כח-לו

העולים לחידון התנ"ך העולמי הפומבי

ארצות הברית	יצחק ספיוואק	מקסיקו	שרון אמיגה
ארצות הברית	אבי פלאטו כץ	מקסיקו	מרדכי סעדה
ארצות הברית	אלישע קהן	קנדה	נאוה בן קסוס
בלגיה	נועם שיף	קנדה	בנימין ולד
בריטניה	הדסה רשט	ישראל	רחל אליחי
בריטניה	מרים גרבר	ישראל	הלל כהן
דרום אפריקה	יעקב ויינשטיין	ישראל	דביר מרצבך
דרום אפריקה	חנה סוסמן	ישראל	שוהם קוצר

חבר השופטים בחידון העולמי

חה"כ מיקי לוי, יו"ר הכנסת
 דלית שטאובר, מנכ"לית משרד החינוך
 יעקב חגואל, יו"ר הסוכנות היהודית בפועל
 שר שלום ג'רבי, מנהל חטיבת החינוך בקק"ל
 חגית ריין, אמו של רס"ן בניה ריין ז"ל
 גלעד אברהמוף, חתן התנ"ך העולמי לנוער
 יואב שלוסברג, מחבר השאלות

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי, התשפ"ב

תקנון החידון וסדריו

חידון התנ"ך העולמי הפומבי: סדרים ונהלים

- א. בחידון הגמר ישתתפו עד שישה-עשר נציגים מהתפוצות ומישראל שצברו את מרב הנקודות בחידון בכתב.
- ב. לשופטים לא יהיו קשרים משפחתיים או אישיים עם המתמודדים.
- ג. הממונה על החידון ידאג לשמירה על הסודיות של שאלוני החידון ולעריכתם על-פי כללי התקנון.

שלבי חידון התנ"ך העולמי הפומבי

השלב הראשון: השאלה האישית

- א. בשלב זה יוצגו סרטונים בנושא המרכז של החידון, מנהיגים ומנהיגות.
- ב. לאחר כל סרטון תוצגנה לארבעה מתמודדים שאלות.
- ג. כל מתמודד יישאל שאלה אחת בת שני חלקים הקשורה באירוע מקראי שיש לו זיקה לנושא החידון.
- ד. תשובה נכונה על כל חלק תזכה ב-5 נקודות, ובסך הכול 10 נקודות.
- ה. שמונת המתמודדים שזכו בניקוד המשוקלל הגבוה ביותר יעפילו לשלב הבא.

השלב השני: שאלות בזק באמצעות מחשב

- א. בשלב זה יישאל כל מתמודד שאלות בעזרת מחשב בשני חלקים.
 1. חלק ראשון- זיהוי על-פי רמזים
- א. לכל מתמודד יוצגו שלושה רמזים הרומזים לספר מספרי המקרא.
- ב. זיהה המתמודד על-פי הרמז הראשון בלבד - יזכה ב-8 נקודות.
- ג. זיהה המתמודד על-פי הרמזים הראשון והשני - יזכה ב-5 נקודות.
- ד. זיהה המתמודד על-פי שלושה רמזים - יזכה ב-3 נקודות.
- ה. הזמן המוקצב לזיהוי הוא 25 שניות.

2. חלק שני- חמש שאלות בזק

- א. על המתמודד להשיב על חמש שאלות בזק. השאלות יוצגו לפניו באמצעות מחשב.
- ב. הניקוד שיצבור המתמודד על כל שאלה שעליה ישיב נכונה יהיה 4 נקודות.
- ג. במענה על חמש השאלות יוכל כל מתמודד לצבור 20 נקודות.
- ד. הזמן המוקצב לפתרון כל חמש השאלות הוא 60 שניות.
- ה. מתמודד שזיהה בחלק הראשון את הספר על-פי הרמז הראשון בלבד וענה תשובות נכונות על כל חמש השאלות בחלק השני יזכה בבנוס של 2 נקודות נוספות.
- ו. בשלב השני על שני חלקיו אפשר לצבור עד 30 נקודות.
- ז. ארבעת המתמודדים שצברו את הניקוד המשוקלל הגבוה ביותר יעפילו לשלב השלישי.

השלב השלישי: שאלת ראש הממשלה

- א. השלב השלישי הוא שאלת ראש הממשלה, מר נפתלי בנט.
- ב. בשלב השלישי 16 שאלות. כל תשובה נכונה תזכה בשתי נקודות. אפשר לצבור עד 32 נקודות.
- ג. בשלב זה יענו המתמודדים על סדרת שאלות זהות בכתב בנושא המרכזי של החידון, מנהיגים ומנהיגות.
- ד. ראש הממשלה יקריא בחידון הפומבי 8 שאלות מתוך סדרת השאלות.
- ה. שני המתמודדים שיצברו את הניקוד המשוקלל הגבוה ביותר יעפילו לשלב הבא.
- ו. במקרה של שוויון בניקוד ואי-הכרעה בדבר העולה לשלב הבא, ייעשה שימוש בשאלת המילואים שנערכה מראש.

השלב הרביעי: "ראש בראש"

- א. לפני תחילת השלב הרביעי יתבצע איפוס ניקוד, ושני המתמודדים יתחילו בניקוד 0.
- ב. השלב בנוי מ-10 צמדי שאלות בזק שיישאלו בשיטת "ראש בראש".
- ג. השאלות תישאלנה לסירוגין. כל מתמודד יישאל 10 שאלות בסך הכול.
- ד. על המתמודד לענות על השאלה באופן מידי.
- ה. תשובה נכונה לכל שאלה מזכה ב-2 נקודות. בשלב זה יוכל כל מתמודד לצבור עד 20 נקודות.
- ו. אם לא תהיה הכרעה יוכרזו שני המתמודדים כחתנים או ככלות, ללא שימוש בשאלת המילואים.
- ז. המתמודד ששיג את מירב הנקודות בשלב זה יוכתר כחתן או ככלה של חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-59.

ערעורים

- א. חבר השופטים הוא הגוף הפוסק, בעת ההפסקות, בערעורים שיוגשו בכתב.
- ב. כל מתמודד יוכל להגיש ערעור על הניקוד שקיבל במהלך השלב.
- ג. הערעור יוגש בכתב ובצורה מכובדת למזכירות החידון במהלך ההפסקות.
- ד. בתום בדיקת הערעור תהא פסיקתם של השופטים סופית ואי אפשר לערער עליה לאחר החידון.
- ה. אין להגיש ערעור לאחר החידון בכל מקרה שהוא.

תעודות ופרסים לזוכים

- א. שני המתמודדים שזכו בניקוד הגבוה ביותר יוכתרו כחתן או ככלה של חידון התנ"ך העולמי וכסגנו או כסגניתו.
- ב. לזוכים בשני המקומות הראשונים תוענק מלגת לימודים באחד ממוסדות ההשכלה הגבוהה בישראל, לפי בחירתם. לזוכים במקומות 3-4 יוענק מחשב נייד.
- ג. כל ארבעת המקומות הראשונים יזכו בתעודות מתאימות ובספרים.

חריגה מן התקנון

א. בעת צורך, ההנהלה העולמית של חידון התנ"ך מוסמכת לאשר חריגות מן ההנחיות שבתקנון זה.

מבנה חידון התנ"ך העולמי הפומבי

השלב	המשתתפים	הנושא	הניקוד
קדם פומבי	נציגי ישראל והתפוצות	מבחן מוקדם בכתב	50
פומבי שלב ראשון	16	השאלה האישית שאלות מלוות בקטעי סרטים	10
פומבי שלב שני	8	זיהוי באמצעות רמזים שאלות בזק באמצעות מחשב	30
פומבי שלב שלישי	4	שאלת ראש הממשלה מר נפתלי בנט שאלות זהות בכתב	32
איפוס ניקוד			
פומבי שלב רביעי	2	שלב "ראש בראש" שאלות בזק להכרעה	20

~ יום העצמאות ה-74 למדינת ישראל ~
חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-59

השלב הראשון

השאלה האישית

בשלב הראשון יוצגו 4 סרטונים. לכל ארבעה מתמודדים יוצג סרטון.
לאחר הקרנת הסרטון תוצג לכל מתמודד שאלה אחת בת שני חלקים.
תשובה נכונה על כל חלק תזכה את המתמודד ב-5 נקודות.
תשובות נכונות על שני החלקים תזכיקנה את המתמודד ב-10 נקודות.

שאלה מס' 1

א. מי האיש?

ב. מה הייתה המלאכה שהוטלה עליו?

תשובה

א. בצלאל בן-אורי

ב. בניית המשכן וכליו

"וַיִּדְבֹּר ה' אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: רְאֵה קָרָאתִי בְשֵׁם בְּצִלְאֵל בֶּן-אוּרִי בֶן-חִוִּיר לְמִטָּה יִהְיֶה: וְאַמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחֻכְמָה וּבִתְבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל-מְלָאכָה: לְחֹשֶׁב מַחֲשָׁבֹת לַעֲשׂוֹת בָּזָהָב וּבַכֶּסֶף וּבִנְחָשׁוֹת: וּבַחֲרָשֹׁת אָבֹן לְמַלְאֲכֹת וּבַחֲרָשֹׁת עֹץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל-מְלָאכָה: וְאַנִּי הִנֵּה נָתַתִּי אֹתוֹ אֶת אֶהֱלִיאָב בֶּן-אַחִיסָמֶךְ לְמִטָּה-דָּן וּבִלְבָּב כָּל-חֹכֶם-לֵב נָתַתִּי חֻכְמָה וַעֲשׂוֹ אֶת כָּל-אֲשֶׁר צִוִּיתֶךָ: אֶת אֶהֱל מוֹעֵד וְאֶת-הָעָרוֹן לַעֲדֹת וְאֶת-הַכִּפֹּרֶת אֲשֶׁר עָלָיו וְאֶת כָּל-קְלֵי הָאֹהֶל: וְאֶת-הַשְּׁלֶחַן וְאֶת-כְּלָיו וְאֶת-הַמִּנְחָה הַסֹּהֶרֶה וְאֶת-כָּל-כְּלֵיהָ וְאֶת מִזְבֵּחַ הַקְּטֹרֶת: וְאֶת-מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת-כָּל-כְּלָיו וְאֶת-הַכִּיּוֹר וְאֶת-כִּנּוֹ: וְאֶת בְּגָדֵי הַשָּׂרָד וְאֶת-בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת-בְּגָדֵי בָנָיו לַכֹּהֵן: וְאֶת שְׁמוֹן הַמִּשְׁחָה וְאֶת-קְטֹרֶת הַסַּמִּים לְקֹדֶשׁ כָּכָל אֲשֶׁר-צִוִּיתֶךָ יַעֲשׂוּ"

שמות לא 11-11

שאלה מס' 2

בתלמוד נאמר שרחמנות, ביישנות וגמילות חסדים הן שלוש מהמידות המאפיינות את עם ישראל. פליטי חרב של האויב ניצלו את מידת החסד של מלכי ישראל כדי להציל את נפשם: "הִנֵּה-נָא שְׂמַעְנוּ כִּי מַלְכֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי-מַלְכֵי חֶסֶד הֵם".

א. מי הם פליטי החרב?

ב. כיצד עוררו את רחמי המלך?

תשובה

א. בן-הדד ועבדיו

ב. חגרו שקים על מותניהם וחבלים על ראשיהם

(יש לקבל גם: התלבשו בבגדי אבלים)

"וַיִּנָּסוּ הַנוֹתָרִים אֶפְקָה אֶל-הָעִיר וַתִּפֹּל הַחוֹמָה עַל-עֲשָׂרִים וְשִׁבְעָה אֶלֶף אִישׁ הַנוֹתָרִים וּבֶן-הַדָּד נָס וַיָּבֹא אֶל-הָעִיר חֵדָּר בְּחֵדָּר: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו עֲבָדֶיךָ הִנֵּה-נָא שְׂמַעְנוּ כִּי מַלְכֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל כִּי-מַלְכֵי חֶסֶד הֵם נְשִׁימָה נָא שְׁקִים בְּמַתְּנֵינוּ וְחֻבְלִים בְּרָאשֵׁנוּ וְנִצָּא אֶל-מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אוֹלֵי חֵיָּה אֶת-נַפְשָׁךְ: וַיַּחְגְּרוּ שְׁקִים בְּמַתְּנֵיהֶם וְחֻבְלִים בְּרָאשֵׁיהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל-מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ עֲבָדְךָ בֶּן-הַדָּד אָמַר תַּחֲי-נָא נַפְשִׁי וַיֹּאמֶר הַעוֹדְנוּ חֵי אַחִי הוּא: וְהָאֲנָשִׁים יִנְחָשׁוּ וַיִּמְהָרוּ וַיַּחְלְטוּ הַמֶּמְנוּ וַיֹּאמְרוּ אַחִיד בֶּן-הַדָּד וַיֹּאמֶר בָּאוּ קָחְהוּ וַיִּצָּא אֵלָיו בֶּן-הַדָּד וַיַּעֲלֵהוּ עַל-הַמָּרְקָבָה"

שאלה מס' 3

אחד ממבצעי חב"ד הוא תהלכות ל"ג בעומר. הכתוב מספר על תהלכות חגיגת שנערכה בירושלים: "בִּקְשׁוּ אֶת-הַלִּוִּים מְכַל-מְקוֹמֵתָם לְהִבְיָאָם לִירוּשָׁלַם [...] וְאַעֲמִידָה שְׁתֵּי תוֹדֹת גְּדוֹלֹת וְתִהְלַכְתָּ לְזִמְיִן".

א. במסגרת איזה אירוע חגיגי נערכה התהלכות?

ב. מי היו מנהיגי עם ישראל באותה התקופה?

תשובה

א. חֲנֻכַּת חוֹמַת יְרוּשָׁלַם

ב. עזרא ונחמיה

"וּבְחֻנֻּכַּת חוֹמַת יְרוּשָׁלַם בִּקְשׁוּ אֶת-הַלִּוִּים מְכַל-מְקוֹמֵתָם לְהִבְיָאָם לִירוּשָׁלַם לַעֲשׂוֹת חֲנֻכָּה וְשִׁמְחָה וּבְתוֹדוֹת וּבְשִׁיר מְצֻלָּתִים נְבָלִים וּבְכִנּוֹרוֹת: וַיֹּאסְפוּ בְנֵי הַמְּשֻׁרָּרִים וּמִן-הַכֹּהֵן סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם וּמִן-חֲצָרֵי נְטָפְתִּי: וּמִבֵּית הַגִּלְגָּל וּמִשְׁדּוֹת גִּבְעָה וְעִזְמוֹת כִּי חֲצָרִים בָּנוּ לָהֶם הַמְּשֻׁרָּרִים סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם: וַיִּטְהְרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַלִּוִּים וַיִּטְהְרוּ אֶת-הָעַם וְאֶת-הַשָּׁעָרִים וְאֶת-הַחוֹמָה: וַאֲעֲלָה אֶת-שָׁרֵי יְהוּדָה מַעַל לַחוֹמָה וַאֲעֲמִידָה שְׁתֵּי תוֹדֹת גְּדוֹלֹת וְתִהְלַכְתָּ לְזִמְיִן מַעַל לַחוֹמָה לְשַׁעַר הָאֲשָׁפוֹת"

נחמיה יב 27-31

שאלה מס' 4

מלך אחד רצה לפגוע בכבודם של אנשי עיר אחת: "בזאת אקרות לכם בנקור לכם כל-עין זמין ושמתיקה חרפה על-כל-ישראל".

א. מה שמה של העיר?

ב. מי המלך שנחלץ לעזרת העיר?

תשובה

א. גביש גלעד

ב. שאול

"ויצל נחש העמוני ויחן על-גביש גלעד ויאמרו כל-אנשי גביש אל-נחש כרת-לנו ברית ונעבדו: ויאמר אליהם נחש העמוני בזאת אקרות לכם בנקור לכם כל-עין זמין ושמתיקה חרפה על-כל-ישראל: [...] ותצלח רוח-אלהים על-שאול כשמעו את-הדברים האלה ויחר אפו מאד: ויטח צמד בקר וינתחחו וישלח בכל-גבול ישראל ביד המלואכים לאמר אשר איננו יצא אחרי שאול ואחר שמואל כה יעשה לבקרו ויפל פחד-ה' על-העם ויצאו קאיש אחד: ויפקדם בבזק ויהיו בני-ישראל שלש מאות אלף ואיש יהודה שלשים אלף: ויאמרו למלואכים הבאים כה תאמרון לאיש גביש גלעד מחר תהיה-לכם תשועה כחם השמש ויבאו המלואכים ויגידו לאנשי גביש וישמחו"

שמ"א יא 1-2, 6-9

הסרטון השני: מנהיגות צעירה

שאלה מס' 5

התנדבות היא פעולה המגיעה מתוך רצון חפשי, למען הזולת וללא קבלת תמורה כלכלית. אישה דאגה לארח בביתה אדם מישראל: "וְשָׁם אִשָּׁה גְדוֹלָה וּתְחָזֵק-בּוֹ לֶאֱכֹל-לֶחֶם וַיְהִי מִדֵּי עָבְרוּ יָסַר שָׁמָּה לֶאֱכֹל-לֶחֶם".

א. מי האישה?

ב. האישה דאגה לרהט את עליית הגג שהכינה עבור האורח. ציין שני רהיטים שהביאה לשם.

תשובה

א. האישה השנמית

ב. מטָה וְשִׁלְחָן וְכֶסֶא וּמִנּוּחָה

"וַיְהִי הַיּוֹם וַיַּעֲבֵר אֶלְיָשָׁע אֶל-שׁוּנָם וְשָׁם אִשָּׁה גְדוֹלָה וּתְחָזֵק-בּוֹ לֶאֱכֹל-לֶחֶם וַיְהִי מִדֵּי עָבְרוּ יָסַר שָׁמָּה לֶאֱכֹל-לֶחֶם: וַתֹּאמֶר אֶל-אִשָּׁה הִנֵּה-נָא יָדַעְתִּי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים קָדוֹשׁ הוּא עֹבֵר עָלֵינוּ תָּמִיד: נַעֲשֶׂה-נָּא עֲלִית-קִיר קִטְנָה וְנָשִׂים לוֹ שֵׁם מִטָּה וְשִׁלְחָן וְכֶסֶא וּמִנּוּחָה וְהָיָה בָּבֵאוּ אֵלֵינוּ יָסוּר שָׁמָּה: וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֵא שָׁמָּה וַיָּסַר אֶל-הָעֲלִיָּה וַיִּשְׁכַּב-שָׁמָּה"

מל"ב ד 8-11

שאלה מס' 6

רנדי פאוש, פרופסור אמריקאי למדעי המחשב, אמר: "הכרת תודה היא מהדברים הפשוטים אך רבי העצמה שבני אדם יכולים להפנות אלה אל אלה". מנהיג ביקש להכיר תודה לאדם שהיטיב עימו: "אתה עבר אתי וכלפתי אתך עמדי בירושלם".

א. מי האיש?

ב. כיצד היטיב האיש עם המנהיג?

תשובה

א. ברזלי הגלעדי

ב. ברזלי כלכל את דוד ואת אנשיו בשבתם במחניים בעת מנוסתם מפני אבשלום.

"וברזלי הגלעדי ירד מרגלים ויעבר את-המלך הירדן לשלחו את-הירדן: וברזלי זקן מאד בן-שמנים שנה והוא-כלכל את-המלך בשיבתו במחנים כי-איש גדול הוא מאד: ויאמר המלך אל-ברזלי אתה עבר אתי וכלפתי אתך עמדי בירושלם: ויאמר ברזלי אל-המלך כמה ימי שני חיי כי-אעלה את-המלך ירושלם: בן-שמנים שנה אנכי היום האדע בין-טוב לרע אם-יטעם עבדך את-אשר אכל ואת-אשר אשתה אם-אשמע עוד בקול שרים ושרות ולמה יהיה עבדך עוד למשא אל-אדני המלך: כמעט יעבר עבדך את-הירדן את-המלך ולמה יגמלני המלך הגמולה הזאת"

שמ"ב יט 32-37

שאלה מס' 7

בגמרא במסכת שבת נאמר על מצוות הכנסת האורחים שהיא אחת המצוות "שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא". הכתוב מספר על אדם שרץ לקראת אורחיו שנגלו אליו: "וירא ויירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה".

א. מי האיש?

ב. באילו מאכלים כיבד את אורחיו? ציין שניים מהם.

תשובה

א. אברהם

ב. פת-לחם, עוגות, בן-בקר, חמאה וחלב

"וירא אליו ה' באלני ממרא והוא ישב פתח-האהל כחם היום: וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא ויירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה: ויאמר אדני אם-נא מצאתי חן בעיניך אל-נא תעבר מעל עבדך: יסח-נא מעט-מים ורחצו רגליכם והשענו תחת היד: ואקחה פת-לחם וסעדו לבכם אחר תעברו כי-על-כן עברתם על-עבדכם ויאמרו כן תעשה כאשר דברת: וימהר אברהם האהלה אל-שרה ויאמר מהרי שלש סאים קמח לוש ונעשי עגות: ואל-הבקר רץ אברהם ויסח בן-בקר רד וטוב ויתן אל-הנער וימהר לעשות אתו: ויסח חמאה וחלב ובן-הבקר אשר עשה ויתן לפניהם והוא-עמד עליהם תחת היד ויאכלו"

שאלה מס' 8

הכתוב מספר על מלך שהיטיב עם עמו וחילק להם מזון בעת מעמד חגיגי:
 "וַיַּחֲלֹק לְכָל-הָעָם לְכָל-הַיּוֹם וַיִּשְׁרָאֵל לְמַאִישׁ וְעַד-אִשָּׁה לְאִישׁ חֵלֶת לֶחֶם אֶחָד
 וְאַשְׁפָּר אֶחָד וְאַשִּׁישָׁה אֶחָת".

א. מי המלך?

ב. באיזה מעמד חילק לעם מזון?

תשובה

א. דוד

ב. העלאת ארון הברית לירושלים

"וַיָּדֹד וְכָל-בֵּית יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת-אֲרוֹן ה' בְּתִרְעָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר: וְהָיָה אֲרוֹן ה'
 בָּא עִיר דָּוִד וּמִיכָל בַּת-שָׁאוּל נִשְׁקָפָה בְּעַד הַחֲלוֹן וַתֵּרָא אֶת-הַמֶּלֶךְ דָּוִד מִפְּנֵי
 וּמִכָּרְכָר לִפְנֵי ה' וַתִּבֶּז לוֹ בִּלְבָבָהּ: וַיָּבֹאוּ אֶת-אֲרוֹן ה' וַיַּצִּגּוּ אֹתוֹ בְּמִקְוָמוֹ בְּתוֹךְ
 הָאֹהֶל אֲשֶׁר נָטָה-לוֹ דָּוִד וַיַּעַל דָּוִד עֲלוֹת לִפְנֵי ה' וּשְׁלָמִים: וַיְכַל דָּוִד מִהַעֲלוֹת
 הָעוֹלָה וְהַשְּׁלָמִים וַיִּבְרָךְ אֶת-הָעָם בְּשֵׁם ה' אֲבָאוֹת: וַיַּחֲלֹק לְכָל-הָעָם לְכָל-הַיּוֹם
 וַיִּשְׁרָאֵל לְמַאִישׁ וְעַד-אִשָּׁה לְאִישׁ חֵלֶת לֶחֶם אֶחָד וְאַשְׁפָּר אֶחָד וְאַשִּׁישָׁה אֶחָת וַיִּלְךְ
 כָּל-הָעָם אִישׁ לְבֵיתוֹ"

שמ"ב ו 15-19

הסרטון השלשי: הסוכנות היהודית

שאלה מס' 9

חמלה היא אחד המאפיינים של ערבות הדדית. על אדם שניצל מפורענות קשה מספר הכתוב: "בְּחִמְלַת ה' עָלָיו וַיִּצָּאֵהוּ וַיִּנָּחֵהוּ מִחוּץ לָעִיר".

א. מי האיש?

ב. מאיזו פורענות ניצל?

תשובה

א. לוט

ב. חורבן סדום / ערי כיכר הירדן

"וּכְמוֹ הַשָּׁחַר עָלָה וַיִּאֲצִיזוּ הַמִּלֻּאֲכִים בְּלוֹט לֵאמֹר קוּם סַח אֶת-אַשְׁתְּךָ וְאֶת-שְׁתֵּי בְנֵתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת פֶּן-תִּסָּפֶה בְּעֵינֵי הָעִיר: וַיִּתְמַהֲמָה וַיִּחְזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּגִדוֹ וּבְגִד-אִשְׁתּוֹ וּבְגִד שְׁתֵּי בְנֵתָיו בְּחִמְלַת ה' עָלָיו וַיִּצָּאֵהוּ וַיִּנָּחֵהוּ מִחוּץ לָעִיר: וַיְהִי כְהוֹצִיאָם אֹתָם הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶט עַל-נַפְשְׁךָ אֶל-תַּבִּיט אַחֲרֶיךָ וְאֶל-תַּעֲמֹד בְּכָל-הַכֹּפֶר הַהָרָה הַמֶּלֶט פֶּן-תִּסָּפֶה [...] הַשָּׁמַשׁ יָצָא עַל-הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צֹעֵרָה: וְה' הִמְטִיר עַל-סֹדֶם וְעַל-עֲמֹרָה גִּפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת ה' מִן-הַשָּׁמַיִם: וַיַּהַפֵּךְ אֶת-הָעָרִים הָאֵל וְאֶת כָּל-הַכֹּפֶר וְאֶת כָּל-יֹשְׁבֵי הָעָרִים וְצִמְח הָאֲדָמָה"

בראשית יט 15-17, 23-25

שאלה מס' 10

בעקבות המלחמה באוקראינה הגיע למדינת ישראל גל חדש של עולים.
הכתוב מספר על עולים שהגיעו לירושלים "בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא יֹסֵד
הַמַּעֲלָה".

א. מי עמד בראש העולים?

ב. מהיכן הגיעו העולים לירושלים?

תשובה

א. עזרא

ב. מבבל

"וַיַּעֲלוּ מִבְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וּמִן-הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם וְהַשָּׁרָרִים וְהַנְּתִינִים אֶל-
יְרוּשָׁלַם בְּשָׁנָת-שִׁבְעָה לְאַתְחָשְׁתָּא הַמֶּלֶךְ: וַיָּבֹא יְרוּשָׁלַם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי הִיא
שָׁנָת הַשְּׁבִיעִית לַמֶּלֶךְ: כִּי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא יֹסֵד הַמַּעֲלָה מִבָּבֶל וּבְאֶחָד
לַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בָּא אֶל-יְרוּשָׁלַם כִּיד-אֱלֹהֵיו הַטּוֹבָה עָלָיו: כִּי עָזָרָא הַכִּין לָבֹב
לְדָרֶשׁ אֶת-תּוֹרַת ה' וְלַעֲשֹׂת וּלְלַמֵּד בְּיִשְׂרָאֵל חֹק וּמִשְׁפָּט: וְזֶה פֶּרֶשְׁנֹן הַנִּשְׁתָּנוֹן אֲשֶׁר
נָתַן הַמֶּלֶךְ אֶתְחָשְׁתָּא לְעָזָרָא הַכֹּהֵן הַסֵּפֶר סֵפֶר דְּבָרֵי מִצְוֹת-ה' וְחֻקָּיו עַל-
יִשְׂרָאֵל"

עזרא ז' 11-7

שאלה מס' 11

מנהיגה שיבחה שניים משבטי ישראל על שגילו עוז רוח והשתתפו בקרב למען העם: "עם חרף נפשו למות [...] על מרומי שדה".

א. מי האישה?

ב. מי השבטים? ציין אחד לפחות.

תשובה

א. דבורה

ב. זבלון ונפתלי

"ותשר דבורה וברק בן-אבינעם ביום ההוא לאמר: בפרע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה': שמעו מלכים האזינו רזנים אנכי לה' אנכי אשירה אזמר לה' אלהי ישראל [...] זבלון עם חרף נפשו למות ונפתלי על מרומי שדה"

שופטים ה 1-3, 18

שאלה מס' 12

עם ישראל שמר אמונים לבעלי בריתו שנזקקו לסיוע. תושבי עיר אחת קראו לעם ישראל לעזרה במלחמה: "אל-תָּרַף יָדֶיךָ מֵעֲבָדֶיךָ עֲלֵה אֵלֵינוּ מִהֶרָה וְהוֹשִׁיעָה לָנוּ וְעֲזָרְנוּ".

א. מה שם העיר?

ב. מדוע נזקקו לעזרה?

תשובה

א. גִּבְעוֹן

ב. משום שמלכי האמורי יושבי ההר נקבצו עליהם למלחמה

"וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אֲדָנִי-צִדְק מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם כִּי-לָכַד יְהוֹשֻׁעַ אֶת-הָעִיר וַיַּחְרִימָהּ כְּאִשֶּׁר עָשָׂה לִירִיחוֹ וּלְמַלְכָּהּ כֹּן-עָשָׂה לָעִיר וּלְמַלְכָּהּ וְכִי הִשְׁלִימוּ יֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶת-יִשְׂרָאֵל וַיְהִיו בְּקִרְבָם: וַיִּירָאוּ מְאֹד כִּי עִיר גְּדוֹלָה גִבְעוֹן כְּאַחַת עָרֵי הַמְּמֻלָּכָה וְכִי הִיא גְדוֹלָה מִן-הָעִיר וְכָל-אֲנָשֶׁיהָ גִּבֹּרִים: וַיִּשְׁלַח אֲדָנִי-צִדְק מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם אֶל-הוֹהֵם מֶלֶךְ-חֲבֵרוֹן וְאֶל-פְּרָאִם מֶלֶךְ-נֶרְמוֹת וְאֶל-זִפְיָע מֶלֶךְ-לָכִישׁ וְאֶל-דָּבִיר מֶלֶךְ-עֲגֻלוֹן לֵאמֹר: עָלוּ-אֵלַי וְעֲזָרְנִי וְנָכָה אֶת-גִּבְעוֹן כִּי-הִשְׁלִימָה אֶת-יְהוֹשֻׁעַ וְאֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֵּאָסְפוּ וַיַּעֲלוּ חֲמִשָּׁת מַלְכֵי הָאֱמֹרִי מֶלֶךְ יְרוּשָׁלַם מֶלֶךְ-חֲבֵרוֹן מֶלֶךְ-נֶרְמוֹת מֶלֶךְ-לָכִישׁ מֶלֶךְ-עֲגֻלוֹן הֵם וְכָל-מַחְגֵּיהֶם וַיַּחֲנוּ עַל-גִּבְעוֹן וַיִּלָּחֲמוּ עִלֶּיהָ: וַיִּשְׁלְחוּ אֲנָשִׁי גִבְעוֹן אֶל-יְהוֹשֻׁעַ אֶל-הַמַּחֲנֶה הַגָּלְגָלָה לֵאמֹר אֶל-תָּרַף יָדֶיךָ מֵעֲבָדֶיךָ עֲלֵה אֵלֵינוּ מִהֶרָה וְהוֹשִׁיעָה לָנוּ וְעֲזָרְנוּ כִּי נִקְבְּצוּ אֵלֵינוּ כָּל-מַלְכֵי הָאֱמֹרִי יֹשְׁבֵי הָהָר: וַיַּעַל יְהוֹשֻׁעַ מִן-הַגָּלְגָל הוּא וְכָל-עַם הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ וְכָל גִּבּוֹרֵי הַחֵיל"

יהושע י 1-7

הסרטון הרביעי: נשים מנהיגות

שאלה מס' 13

בסרטון ראינו שתי נשים שהגיעו להישגים גדולים בזכות האמונה בעצמן. בברכה שניתנה לאדם נזכרו שתיים מארבע האימהות: "יתן ה' את-הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל-בֵּיתְךָ כְּרַחֵל וְכַלְאָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׁתֵּיהֶם אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל".

א. מי האיש?

ב. בעקבות איזה מעשה זכה לברכה?

תשובה

א. בעז

ב. כיוון שנשא את רות לאישה

"וְגַם אֶת-רוּת הַמַּאֲבִיָּה אִשְׁתִּי מִחִלּוֹן קָנִיתִי לִי לְאִשָּׁה לְהַקִּים שֵׁם-הַמֶּת עַל-נַחֲלָתוֹ וְלֹא-יָכַרְתָּ שֵׁם-הַמֶּת מֵעַם אֲחִיו וּמִשְׁעַר מְקוֹמוֹ עָדִים אַתָּם הַיּוֹם: וַיֹּאמְרוּ כָל-הָעָם אֲשֶׁר-בְּשַׁעַר וְהַזְקֵנִים עָדִים יִתֵּן ה' אֶת-הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל-בֵּיתְךָ כְּרַחֵל וְכַלְאָה אֲשֶׁר בָּנוּ שְׁתֵּיהֶם אֶת-בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה-חֵיל בְּאַפְרָתָה וּקְרֵא-שֵׁם בְּבֵית לָחֶם: וַיְהִי בֵּיתְךָ כְּבֵית פָּרֹץ אֲשֶׁר-יָלְדָה תָמָר לִיהוּדָה מִן-הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתֵּן ה' לָךְ מִן-הַנְּעָרָה הַזֹּאת: וַיִּסַּח בְּעֵז אֶת-רוּת וַתְּהִי-לוֹ לְאִשָּׁה וַיָּבֵא אֶלֶיהָ וַיִּתֵּן ה' לָהּ הָרִיוֹן וַתֵּלֶד בֶּן: וַתֹּאמְרֶנָּה הַנָּשִׁים אֶל-נַעֲמִי בְרוּךְ ה' אֲשֶׁר לֹא הִשְׁבִּית לָךְ גֹּאֵל הַיּוֹם וַיִּקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל: וְהָיָה לָךְ לְמָשִׁיב נָפֶשׁ וּלְכֹלֵל אֶת-שִׁיבְתְּךָ כִּי כָלַתְּךָ אֲשֶׁר-אַהֲבִיתְךָ יִלְדֶתוּ אֲשֶׁר-הִיא טוֹבָה לָךְ מִשְׁבָּעָה בָּנִים"

רות ד 10-15

שאלה מס' 14

מנהיגים מישראל שהגיעו לגדולות העמידו את טובת כלל הציבור לפני טובתם האישית. הכתוב מספר על מנהיגה שדאגה לעמה ובאה אל המלך בבקשה:
 "אם מִצָּאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם עַל הַמֶּלֶךְ טוֹב תִּנָּתֶן לִי נַפְשִׁי בְּשָׂאֲלָתִי וְעָמִי בְּבִקְשָׁתִי".

א. מי האישה?

ב. מה הייתה בקשתה מהמלך?

תשובה

א. אסתר

ב. להציל את עם ישראל מהשמדה

"וַתַּעַן אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אִם-מִצָּאתִי חַן בְּעֵינֶיךָ הַמֶּלֶךְ וְאִם-עַל-הַמֶּלֶךְ טוֹב תִּנָּתֶן-לִי נַפְשִׁי בְּשָׂאֲלָתִי וְעָמִי בְּבִקְשָׁתִי: כִּי נִמְכְּרָנוּ אֲנִי וְעָמִי לְהִשָּׁמֵד לְהָרוּג וּלְאֲבֹד וְאֵלּוּ לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת נִמְכְּרָנוּ הַחַרְשָׁתִי כִּי אֵין הָצָר שׁוֹה בְּגִזְק הַמֶּלֶךְ: וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶחָשְׁוֶרֶשׁ וַיֹּאמֶר לְאֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה מִי הוּא זֶה וְאִי-זֶה הוּא אֲשֶׁר-מָלְאוּ לְבוֹ לַעֲשׂוֹת כֵּן: וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר אִישׁ צָר וְאוֹיֵב הָקֵן הָרַע הַזֶּה וְהָקֵן נִבְעַת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמַּלְכָּה"

אסתר ז 3-6

שאלה מס' 15

הכתוב מספר על אישה שחרפה את נפשה להצלת אנשים מישראל שהגיעו לביתה: "יָדַעְתִּי כִּי-נָתַן ה' לָכֶם אֶת-הָאָרֶץ וְכִי-נִפְלָה אִימַתְכֶם עָלֵינוּ וְכִי נִמְגּוּ כָל-יִשְׂרָאֵל הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם".

א. מי האישה?

ב. כיצד מלטה את האנשים מביתה?

תשובה

א. רחב

ב. היא הורידה אותם בחבל בעד החלון.

"וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נוּן מִן-הַשְּׂטִיטִים שְׁנַיִם-אֲנָשִׁים מְרַגְלִים חָרָשׁ לֵאמֹר לְכוּ רְאוּ אֶת-הָאָרֶץ וְאֶת-יְרִיחוֹ וְנִלְכוּ וְנִבְאוּ בֵּית-אִשָּׁה זֹנָה וְשָׁמָּה רָחַב וַיִּשְׁכְּבוּ-שָׁמָּה [...] וְהָיָה הָעֵלְתָם הַגָּה וְתִטְמְנֶם בְּפִשְׁתִּי הָעֵץ הָעֲרֻכֹת לָהּ עַל-הַגָּ: וְהָאֲנָשִׁים רָדְפוּ אַחֲרֵיהֶם דָּרָךְ הַיָּרְדֵן עַל הַמַּעְבְּרוֹת וְהִשְׁעֵר סָגְרוּ אַחֲרֵי כָאֲשֶׁר יֵצְאוּ הָרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם: וְהָמָּה טָרֶם יִשְׁכְּבוּן וְהָיָה עֲלֵתָה עֲלֵיהֶם עַל-הַגָּ: וְתֹאמַר אֶל-הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי כִּי-נָתַן ה' לָכֶם אֶת-הָאָרֶץ וְכִי-נִפְלָה אִימַתְכֶם עָלֵינוּ וְכִי נִמְגּוּ כָל-יִשְׂרָאֵל הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם [...] וְתוֹרְדֶם בְּחָבֶל בְּעַד הַחֲלוֹן כִּי בֵיתָה בְּקִיר הַחוּמָּה וּבַחוּמָּה הִיא יוֹשֶׁבֶת: וְתֹאמַר לָהֶם הִהֲרָה לָכוּ פֶן-יִפְּגְעוּ בָכֶם הָרֹדְפִים וְנִחַבְתֶּם שָׁמָּה שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד שׁוּב הָרֹדְפִים וְאַחֵר תֵּלְכוּ לְדַרְכְּכֶם"

יהושע ב 1, 6-9, 15-16

שאלה מס' 16

אישה אחת גמלה חסד עם אורחה, עודדה וכבדה אותו לאחר שהלה שמע בשורה קשה: "ועתה שמע-נא גם-אתה בקול שפחתך ואשמה לפניך פת-לחם ואכול".

א. מה הבשורה הקשה ששמע האורח?

ב. במה כבדה האישה את האורח? ציין פרט אחד לפחות.

תשובה

א. האורח (שאול) שמע שצבא ישראל יובס במלחמה למחרת ושהוא ובניו ימותו בה.

ב. עגל-מרבק, מצות

"כִּאֲשֶׁר לֹא-שָׁמַעַתְּ בְּקוֹל ה' וְלֹא-עָשִׂיתָ חֲרוֹן-אָפוֹ בַּעֲמָלְק עַל-כֵּן הִדְּבַר הַזֶּה עָשָׂה-לְּךָ ה' הַיּוֹם הַזֶּה: וַיָּתֵן ה' גַּם אֶת-יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ בְּיַד-פְּלִשְׁתִּים וּמָחָר אָתָּה וּבְנֶיךָ עִמִּי גַם אֶת-מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל יָתֵן ה' בְּיַד-פְּלִשְׁתִּים: וַיִּמָּהַר שָׂאוּל וַיַּפֵּל מְלֵא-קוֹמָתוֹ אַרְצָה וַיָּרָא מָאֵד מַדְבָּרִי שְׂמוּאֵל גַּם-כֵּחַ לֹא-הָיָה בּוֹ כִּי לֹא אָכַל לֶחֶם כָּל-הַיּוֹם וְכָל-הַלַּיְלָה [...] וַיִּמָּאֵן וַיֹּאמֶר לֹא אֵכֹל וַיִּפְרָצוּ-בּוֹ עֲבָדָיו וְגַם-הָאִשָּׁה וַיִּשְׁמַע לְקוֹלָם וַיִּקְסַם מִהֶאָרֶץ וַיֵּשֶׁב אֶל-הַמָּטָה: וְלֹאִשָּׁה עֶגְל-מֶרְבֶּק בְּבֵית וַתִּמָּהַר וַתִּזְבְּחֶהּ וַתִּסַּח-קֶמֶחַ וַתִּלָּשׁ וַתִּפְּהוּ מִצּוֹת: וַתִּגָּשׁ לִפְנֵי-שָׂאוּל וּלְפָנֶי עֲבָדָיו וַיֹּאכְלוּ וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ בַּלַּיְלָה הַהוּא"

שמ"א כח 18-20, 23-25

"אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ"

במדבר כ"ז, י"ח

חידון התנ"ך העולמי לנוער תשפ"ב

בסימן מנהיגים ומנהיגות

~ יום העצמאות ה-74 למדינת ישראל ~
חידון התנך העולמי לנוער יהודי ה-59

השלב השני

שאלות בזק באמצעות משחק מחשב

החלק הראשון

על כל מתמודד לזהות ספר על פי רמזים.

לכל אחד מהמתמודדים יוצגו 3 רמזים הרומזים לאחד מספרי המקרא.

זיהה המתמודד על פי הרמז הראשון בלבד - יזכה ב-8 נקודות

זיהה המתמודד על פי הרמז הראשון והשני - יזכה ב-5 נקודות

זיהה המתמודד על פי שלושת הרמזים - יזכה ב-3 נקודות

הזמן המוקצב לזיהוי - 25 שניות בלבד

החלק השני

על כל מתמודד להשיב על חמש שאלות שתוצגנה לו באמצעות משחק מחשב.

הניקוד לכל שאלה - 4 נקודות.

במענה על חמש השאלות יוכל כל מתמודד לצבור סך של 20 נקודות

הזמן המוקצב לפתרון כל חמש השאלות הוא 60 שניות.

זיהה המתמודד בחלק הראשון על פי הרמז הראשון בלבד וענה תשובות

נכונות על כל חמש השאלות בחלק השני, יזכה בבונוס של 2 נקודות נוספות.

בשלב השני בשני חלקיו אפשר לצבור עד 30 נקודות.

מקצה מס' 1

החלק הראשון: זיהוי ספר

רמז מס' 1: בְּמִרְאֵת הַלַּיְלָה (בראשית מו 2)

רמז מס' 2: תִּנּוֹר עֶשֶׂן (בראשית טו 17)

רמז מס' 3: נָזִיד עֲדָשִׁים (בראשית כה 34)

שם הספר: בְּרֵאשִׁית

החלק השני: שאלות בזק

הנושא	השאלה	התשובה	המקור
קלאסי	למי נאמר: "לא-גִּמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפֶּיךָ וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה"?	יהושע	יהושע א 8
זיהוי ספר	באיזה ספר נאמר: "תִּנּוֹ-גֵד לֵה' וּבֵאוּ לְמִקְדָּשׁוֹ אֲשֶׁר הִקְדִּישׁ לְעוֹלָם וְעָבְדוּ אֶת-ה' אֱלֹהֵיכֶם"?	דהי"ב	דהי"ב ל 8
בעלי חיים	איזה בעל חיים הנזכר בסיפור ברית בין הבתרים לא בְּתֵר אברהם?	ציפור	בראשית טו 10
מספרים	כמה שנים מלך עמרי בתרצה?	6	מל"א טז 23
נביאים אחרונים	מי אמר: "וְנִמְסּוּ הַהָרִים תַּחְתֵּיו וְהָעֲמָקִים יִתְבַּקְּעוּ"?	מיכה	מיכה א 4

מקצה מס' 2

החלק הראשון: זיהוי ספר

רמז מס' 1: אָרֶץ שׁוּעַל (שמ"א יג 17)

רמז מס' 2: בְּכָלִי הָרָעִים (שמ"א יז 40)

רמז מס' 3: מְנַה אַחַת אֶפְסִים (שמ"א א 5)

שם הספר: שְׁמוּאֵל א

החלק השני: שאלות בזק

הנושא	השאלה	התשובה	המקור
קלאסי	למי נאמר: "עֲלֵה קָרַח עֲלֵה קָרַח"?	אלישע	מל"ב ב 23
זיהוי ספר	באיזה ספר נאמר: "לָכֵן הִגַּדְתִּי וְלֹא אָבִין נִפְלְאוֹת מִמֶּנִּי וְלֹא אֲדַע"?	איוב	איוב מב 3
בעלי חיים	על איזה בעל חיים אמר הנביא: "כִּבְקָר יֹאכַל-תֶּבֶן"?	אַרְיֵה	ישעיהו סה 25
מספרים	כמה אנשים "פָּגְרוּ מַעְבֵּר אֶת-נֹחַל הַבְּשׁוּר"?	200	שמ"א ל 10
נביאים אחרונים	מי אמר: "הִיָּדָד כְּדֹרְכִים יַעֲנֶה אֶל כָּל-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ"?	ירמיהו	ירמיהו כה 30

מקצה מס' 3

החלק הראשון: זיהוי ספר

רמז מס' 1: בְּצֶקֶת (שם של מקום) (מל"ב כב 1)

רמז מס' 2: בְּעֵד הַשָּׁבָה (מל"ב א 2)

רמז מס' 3: שְׁתֵּים דָּבִים (מל"ב ב 24)

שם הספר: מְלָכִים ב

החלק השני: שאלות בזק

הנושא	השאלה	התשובה	המקור
קלאסי	מי אמר: "אֲלֹכֵי נָצַב עַל-רֹאשׁ הַגְּבָעָה וּמִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדָיו?"	משה	שמות יז 9
זיהוי ספר	באיזה ספר נאמר: "לְהִיטֹטֵט הַמִּבְטָחִיךָ הַיּוֹם אֶף-אֶתְּהָ?"	משלי	משלי כב 19
בעלי חיים	איזה בעל חיים כלכל את אליהו בשבתו בנחל כרית?	עורב	מל"א יז 6
מספרים	מה היה מספרם של שרי סוכות וזקניה?	77	שופטים ח 14
נביאים אחרונים	מי אמר: "זָמְרוּ ה' כִּי גָאוֹת עָשָׂה מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל-הָאָרֶץ?"	ישעיהו	ישעיהו יב 5

מקצה מס' 4

החלק הראשון: זיהוי ספר

רמז מס' 1: קיר בְּרָזֶל (יחזקאל ד 3)

רמז מס' 2: תֵּל אֶבִיב (יחזקאל ג 15)

רמז מס' 3: גֹּג אֶרֶץ הַמְּגוּג (יחזקאל לח 2)

שם הספר: יחזקאל

החלק השני: שאלות בזק

הנושא	השאלה	התשובה	המקור
קלאסי	מי אמר: "טַעַם טַעַמְתִּי בְּקֹצֶה הַמָּטָה אֲשֶׁר-בְּגִדֵי מַעֲט דָּבֵשׁ"?	יהונתן	שמ"א יד 43
זיהוי ספר	באיזה ספר נאמר: "כִּי עוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד וְנִפְחַם לִקְצֹץ וְלֹא יִכָּזָב אִם- יִתְמַהֲמָה חֶכֶה-לוֹ"?	חבקוק	חבקוק ב 3
בעלי חיים	על מי נאמר: "עַם לֹא-עָז וַיִּכְיֶנּוּ בְּסִנִּיץ לְחֻמָּם"?	הַנְּמָלִים	משלי ל 25
מספרים	במשך כמה שנים בנה שלמה המלך את בית המקדש?	7	מל"א ו 38
נביאים אחרונים	מי אמר: "וּבְגִי צִיּוֹן גִּילּוֹ וְשִׁמְחוּ בַּה' אֱלֹהֵיכֶם"?	יואל	יואל ב 23

מקצה מס' 5

החלק הראשון: זיהוי ספר

רמז מס' 1: נחל קדומים (שופטים ה 21)

רמז מס' 2: צליל לחם שערים (שופטים ז 13)

רמז מס' 3: לחי-חמור (שופטים טו 15)

שם הספר: שפטים

החלק השני: שאלות בזק

הנושא	השאלה	התשובה	המקור
קלאסי	על מי נאמר: "הנני נתן לו את-בְּרִיתִי שְׁלוֹם?"	פנחס	במדבר כה 12
זיהוי ספר	באיזה ספר נאמר: "יֵלְכוּ מִחֵיל אֶל-חֵיל יִרְאֶה אֶל-אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן?"	תהלים	תהלים פד 8
בעלי חיים	איזה בעל חיים תיאר הנביא: "גְּדוֹל הַכְּנָפִים אֶרֶךְ הָאָבֶר מְלֹא הַנוֹצָה?"	הנָשֹׁר הַגָּדוֹל	יחזקאל יז 3
מספרים	במשך כמה ימים חנטו את יעקב במצרים?	40	בראשית נ 3
נביאים אחרונים	מי אמר: "כִּי מִמְזֶרַח-שָׁמֶשׁ וְעַד-מְבוֹאוֹ גְּדוֹל שְׁמִי בְּגוֹיִם?"	מלאכי	מלאכי א 11

מקצה מס' 6

החלק הראשון: זיהוי ספר

רמז מס' 1: עין התנין (נחמיה ב 13)

רמז מס' 2: אָלול (שם של חודש) (נחמיה ו 15)

רמז מס' 3: חֲנֻכַּת חוֹמַת יְרוּשָׁלַם (נחמיה יב 27)

שם הספר: נְחֻמְיָה

החלק השני: שאלות בזק

הנושא	השאלה	התשובה	המקור
קלאסי	על מי נאמר: "רַק לַעֲתוֹ זָקְנָתוֹ חָלָה אֶת-רִגְלָיו"?	אסא	מל"א טו 23
זיהוי ספר	באיזה ספר נאמר: "שֹׁמֵר רוּחַ לֹא יִזְרַע וְרֹאֶה בְּעֵבִים לֹא יִקְצוֹר"?	קהלת	קהלת יא 4
בעלי חיים	פגרים רבים של איזה בעל חיים נצברו "חֲמֹרִם חֲמֹרִם"?	הצפרדעים	שמות ח 10-9
מספרים	כמה כוהנים הרג דואג האדומי?	85	שמ"א כב 18
נביאים אחרונים	מי אמר: "וְכִרְתִּי לָהֶם בְּרִית שְׁלוֹם בְּרִית עוֹלָם וְהָיָה אוֹתָם"?	יחזקאל	יחזקאל לז 26

מקצה מס' 7

החלק הראשון: זיהוי ספר

רמז מס' 1: נְדִיבֵי הָעָם (במדבר כא 18)

רמז מס' 2: אֲשֶׁד הַנְּחָלִים (במדבר כא 15)

רמז מס' 3: פְּתִיל תְּכֵלֶת (במדבר טו 38)

שם הספר: בְּמִדְבָּר

החלק השני: שאלות בזק

הנושא	השאלה	התשובה	המקור
קלאסי	מי אמר: "אל-תגידו בגת אל-תבשרו בחוצת אשקלון?"	דוד	שמ"ב א 20
זיהוי ספר	באיזה ספר נאמר: "צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מִכּוֹן כְּסֶאֱדָה חֶסֶד וְאַמֶּת יִסְדָּמוּ פָּנִידָה?"	תהלים	תהלים פט 15
בעלי חיים	אילו בעלי חיים לקחו הכּשָׁדִים מידי איוֹב?	גְּמָלִים	איוב א 17
מספרים	כמה שנים חי עמרם אבי משה?	137	שמות ו 20
נביאים אחרונים	מי אמר: "עֲשֵׂה שְׁחָר עֵיפָה וְדֹרְךְ עַל- בְּמַתִּי אֶרֶץ?"	עמוס	עמוס ד 13

מקצה מס' 8

החלק הראשון: זיהוי ספר

רמז מס' 1: מְבַצֵּר-צֹר (שמ"ב כד 7)

רמז מס' 2: לְבָבוֹת (מאכל) (שמ"ב יג 6)

רמז מס' 3: מַפְאֵז וּמִכְכָּר (שמ"ב ו 16)

שם הספר: שְׁמוּאֵל ב

החלק השני: שאלות בזק

הנושא	השאלה	התשובה	המקור
קלאסי	למי נאמר: "אַחֲתָנוּ אֶת הַי לְאַלְפֵי רֶבֶבָה וַיִּירֶשׁ זָרְעֶךָ אֶת שְׁנֵאִיו?"	רבקה	בראשית כד 60
זיהוי ספר	באיזה ספר נאמר: "וְעַתָּה תָּנוּ תוֹדָה לַה' אֱלֹהֵי-אַבְתִּיכֶם וַעֲשׂוּ רְצוֹנוֹ?"	עזרא	עזרא י 11
בעלי חיים	על איזה בעל חיים רכב איש "עֶמֶד בֵּין הַהִדְסִים אֲשֶׁר בְּמִצְלָה?"	סוס (אָדָם)	זכריה א 8
מספרים	כמה חלוצים הגיעו מהשבטים ראובן, גד וחצי המנשה?	40,000 (אַרְבָּעִים אֶלֶף)	יהושע ד 13
נביאים אחרונים	מי אמר: "חֲסֹד וּמִשְׁפָּט שָׁמַר וְכִנָּה אֶל-אֱלֹהֶיךָ תִּמְיֹד?"	הושע	הושע יב 7

מקצה מילואים

החלק הראשון: זיהוי ספר

רמז מס' 1: "בְּקֶצֶה הָעֶרְמָה" (רות ג 7)

רמז מס' 2: "וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל" (רות ד 7)

רמז מס' 3: גֶּרֶן הַשְּׁעָרִים (רות ג 2)

שם הספר: רות

החלק השני: שאלות בזק

הנושא	השאלה	התשובה	המקור
קלאסי	מי אמר: "הלא טוב עללות אֶפְרַיִם מִבְּצִיר אֲבִיעֶזֶר"?	גדעון	שופטים ח 2
זיהוי ספר	באיזה ספר נאמר: "כִּי-פָקַד ה' אֶת-עַמּוֹ לְתֵת לָהֶם לֶחֶם"?	רות	רות א 6
בעלי חיים	באמצעות אילו בעלי חיים שרף שמשון את שדותיהם של הפלשתים?	שועלים	שופטים טו 4
מספרים	כמה שנים מלך דוד בירושלים?	33	שמו"ב ה 5
נביאים אחרונים	מי אמר: "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נָא"?	חגי	חגי ב 8

~ יום העצמאות ה-74 למדינת ישראל ~
חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-59

השלב השלישי

השאלה הזוהה

שאלת ראש הממשלה, מר נפתלי בנט

על המתמודדים להשיב לסדרה של 16 שאלות בכתב בזמן מוקצב של 4 דקות. השאלות זהות לכלל המתמודדים.

שאלת ראש הממשלה, מר נפתלי בנט

1. מי אמר: "רעה ישראל האזינה נהג כצאן יוסף"?

תשובה: אסף (יש לקבל גם: משורר תהלים) | תהלים פ 2

2. מי שני המנהיגים שהשתמשו בביטוי "בשובי בשלום"?

תשובה: גדעון ויפתח | שופטים ח 9 ושופטים יא 31

3. מיהו הנביא שהזכיר "שבעה רעים ושמנה נסיכי אדם"?

תשובה: מיכה | מיכה ה 4

4. מיהו הנביא שהזכיר את משה: "ויזכר ימי-עולם משה עמו"?

תשובה: ישעיהו | ישעיהו סג 11

5. מי אמר: "מזרה ישראל יקבצנו ושמרו כרעה עדרו"?

תשובה: ירמיהו | ירמיהו לא 9

6. מי אמר: "דברי חכמים [...] נתנו מרעה אחד"?

תשובה: קהלת | קהלת יב 11

7. על מי נאמר: "וילחם [...] וינהג את-מקניהם"?

תשובה: דוד | שמ"א כג 5

8. מי אמר: "כי הנה-אנכי מקים רעה בארץ"?

תשובה: זכריה | זכריה יא 16

~ יום העצמאות ה-74 למדינת ישראל ~
חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-59

השלב הרביעי - "ראש בראש"

שאלות בזק להכרעה

לפני תחילת השלב יתאפס הניקוד של שני המתמודדים. לכל מתמודד תוצגנה 10 שאלות. כל אחד מהמתמודדים יכול לצבור בסך הכל 20 נקודות. השאלות תישאלנה לסירוגין בשיטת "ראש בראש". תשובה נכונה על כל שאלה תזכה ב-2 נקודות.

שאלות "ראש בראש"

שאלות 1-2: עם ישראל

באיזה ספר נאמר: "שובה ה' רבבות אלפי ישראל?"

במדבר

במדבר י 36

נעקב?"

דברים

דברים לג 28

שאלות 3-4: שמחה גדולה

באיזה אירוע נאמר "ותהי שמחה גדולה מאד?"

מאד?"

בחגיגת חג הסוכות בימי נחמיה

נחמיה ח 17

באיזה אירוע נאמר "ותהי שמחה גדולה בירושלם?"

השמחה שהייתה בימי חזקיהו

דהי"ב ל 26

שאלות 5-6: שיבה אל ה'

מי אמר: "ונגם-עתה נאם-ה' שבו עדי בכל-לבבכם?"

יואל

יואל ב 12

מי אמר: "השבני ואשובה כי אתה ה' אלהי?"

ירמיהו

ירמיהו לא 17

שאלות 7-8: מילים יחידאיות

באיזה ספר נזכרת המילה קָצָץ?

משלי
משלי כ 17

באיזה ספר נזכרת המילה אָפוֹנָה?

תהלים
תהלים פח 16

שאלות 9-10: חיזוק ועידוד

מי אמר: "שְׁלוֹם לָכֶם אֶל-תִּירְאוּ"?

יוסף / האיש אשר על בית יוסף
בראשית מג 23

למי נאמר: "אֶל-תִּירָא כִּי-אֶתְּךָ אֶנְכִּי"?

יצחק
בראשית כו 24

שאלות 11-12: השלמת פסוקים

השלם את הפסוק: " הָכֶם בְּנֵי וְשִׂמַּח לְבִי... "

" ... וְאֶשִׁיבָה חֲרָפִי דְבָר "
משלי כז 11

השלם את הפסוק: " שָׁמַע-אֶתְּךָ בְּנֵי
וְהָכֶם... "

" ... וְאֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ לִבְךָ "
משלי כג 19

שאלות 13-14: המספר רבבה (עשרת אלפים)

באיזה הקשר נזכר המספר 10,000 בספר מל"א?

בהקשר לעובדים שנשלחו ללבנון
מל"א ה' 28

באיזה הקשר נזכר המספר 10,000 בספר
שמ"א?

מפקד שאול לפני המלחמה בעמלק
שמ"א טו 4

שאלות 15-16: "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים"

ציין הקשר אחר שבו מופיע הביטוי "וַיִּזְכֹּר
אֱלֹהִים אֶת".

עקרותה של רחל
בראשית ל 22

בתורה נאמר "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-לֵחִי".
הביטוי "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת" מופיע **בספר**
בראשית פעמיים נוספות, לבד מההשכמה
של אברהם לעקידה. ציין את ההקשר.

מילוטו של לוט בטרם חורבן ערי הכיכר
בראשית יט 29

שאלות 17-18: "וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר"

ציין הקשר אחר שבו מופיע הביטוי "וַיִּשְׁכַּם
אַבְרָהָם בְּבֶקֶר".

שילוחם של הגר וישמעאל
בראשית כא 14

הביטוי "וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בְּבֶקֶר" מופיע בספר
בראשית פעמיים. ציין את ההקשר **מלבד**
ההשכמה של אברהם לעקידה.

התצפית על כיכר הירדן לאחר המהפכה
בראשית יט 29

שאלות 19-20: בפעם הראשונה

באיזה הקשר נזכר דבש בפעם הראשונה?

במנחה ששלח יעקב ליוסף מזמרת הארץ
בראשית מג 11

באיזה הקשר נזכר שמן בפעם הראשונה?

בחלום יעקב בבית אל
בראשית כח 18

רשות
העתיקות
ISRAEL ANTIQUITIES AUTHORITY

משרד החינוך

הסוכנות היהודית
לארץ
JEWISH AGENCY
FOR ISRAEL
ישראל
כל אחד מאיתנו, יחד.

"כִּי
אֲנִי הִי
רִפְאָד"
(שמות ט"ז, כ"ו)

חידון התנ"ך לנוער התפוצות

ה'תשפ"ב

בסימון: ממגיפה לרפואה

חוברת השאלות

~ יום העצמאות ה-74 למדינת ישראל ~
חידון התנך העולמי לנוער יהודי ה-59

הממונה על חידון התנ"ך: איציק בן-אבי

מְרַכֵּז החידון: חננאל מלכה

מְחַבְרֵי השאלות: שמואל עמרוסי ולירון בן משה

עורך החידון: רגב גולן

העולים לחידון התנ"ך לנוער התפוצות

אוסטריה	נחמה אנגלמאייר	גרמניה	יוסף גנדלין
אוסטרליה	יוני מוס	דרום אפריקה	גבראלה שוורץ
ארגנטינה	דבורה מלמד	הונגריה	בנצע יבניצ'י
ארצות הברית	ישראל קפלווביץ'	פנמה	אברהם כפיף
ברזיל	יונתן ונדור	צרפת	דניאל משולם
בריטניה	לביאה בולל	קנדה	ליליה זילביגער

חבר השופטים

שמואל עמרוסי, מְחַבֵּר השאלות ויו"ר השופטים

עו"ד ירון שביט, סגן יושב ראש הנהלת הסוכנות היהודית

הרב גדעון שלוש, מנהל מחלקת מורשת בקס"ל

זאב שוורץ, מנכ"ל ארגון תורה מציון ומייסדו

בני רם, חתן התנ"ך של ארה"ב לשנת התש"ף

עמית גבאי, נציג רשות העתיקות

רות כהן, כלת התנ"ך העולמית לנוער לשנת התש"ף

חידון התנ"ך העולמי לנוער התפוצות, התשפ"ב

תקנון החידון וסדריו

חידון התנ"ך לנוער התפוצות: סדרים ונהלים

- א. בחידון הגמר ישתתפו עד 12 מתמודדות ומתמודדים מהתפוצות, אלה שצברו את מספר הנקודות הגבוה ביותר במבחן המיון המקדים בכתב.
- ב. החידון יעמוד בנושא "ממגפה לרפואה" והפסוק "אֲנִי ה' רַפָּאֵךְ" (שמות טו 26).
- ג. בחידון הפומבי שלושה שלבים. הניקוד מצטבר לכל אורך החידון ומתאפס לפני שלב "ראש בראש".

מבנה חידון התנ"ך לנוער התפוצות

השלב	המשתתפים	הנושא	הניקוד
קדם פומבי	כלל המתמודדים	מבחן מוקדם בכתב	50
פומבי שלב ראשון	12	השאלה האישית שאלות מלוות בקטעי סרטים	10
פומבי שלב שני	6	שאלות הבזק שאלות בזק באמצעות מחשב	16
איפוס ניקוד			
פומבי שלב שלישי	2	שלב "ראש בראש" שאלות בזק להכרעה	10

שלבי חידון התנ"ך לנוער התפוצות

השלב הראשון: רמזים ושאלות בעקבות סרטונים

- א. לפני כל ארבעה מתמודדים יוצג סרטון בנושא המרכז של החידון, ממגפה לרפואה, ולאחריו יענה כל מתמודד על שאלה בת שני סעיפים, לפי סדר הישיבה. (לפי א-ב של שמות פרטיים)
- ב. תשובה נכונה על כל סעיף תזכה את המתמודד ב-5 נקודות. אפשר לצבור בשלב זה עד 10 נקודות.

השלב השני: שאלות בזק באמצעות מחשב

- א. בשלב הזה ישתתפו עד 6 מתמודדים, אלה שצברו את מספר הנקודות הגבוה ביותר.
- ב. לפני המתמודדים יוצג משחק מחשב ובו 6 משבצות.
- ג. כל מתמודד יענה לפי סדר הישיבה על 4 שאלות כשלוש שניות.
- ד. אין לעבור משאלה לשאלה או לתקן תשובה לאחר שנענתה.
- ה. תשובות נכונות על כל 4 השאלות תזכינה את המתמודד ב-16 נקודות, 4 נקודות לכל תשובה נכונה.

השלב השלישי: "ראש בראש"

- א. בשלב הזה יתחרו שני המתמודדים שקיבלו את הציון הגבוה ביותר. בשלב זה הניקוד מתאפס.
- ב. השאלות תישאלנה לסירוגין.
- ג. בשלב זה 5 שאלות לכל מתמודד. על כל תשובה נכונה יזכה המתמודד ב-2 נקודות.
- ד. בסך הכול אפשר לצבור בשלב הזה עד 10 נקודות.
- ה. בתום השלב השלישי בחידון הפומבי יוכרע מי הזוכה בחידון.
- ו. אם אין הכרעה בכל אחד משלבי החידון - ייעשה שימוש בשאלות המילואים, מלבד שלב הראש בראש.
- ז. לזוכים במקומות הראשונים יוענקו תעודות וספרים מתאימים.

השלב הראשון

בשלב הראשון יוצגו 3 סרטונים. לכל ארבעה מתמודדים יוצג סרטון. לאחר הקרנת הסרטון תוצג לכל מתמודד שאלה אחת בת שני חלקים. תשובה נכונה על כל חלק תזכה את המתמודד ב-5 נקודות. תשובות נכונות על שני החלקים תזכינה את המתמודד ב-10 נקודות.

הסרטון הראשון: המכון הביולוגי

שאלה מס' 1

צוותי מדענים מכל רחבי העולם עשו לילות כימים למען המשימה הגדולה, מציאת חיסון לנגיף הקורונה, שמשמעותה היא הצלת העולם. אישה נועזת ביקשה מאדם: "צומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום".

א. ממי ביקשה זאת האישה?

ב. מדוע ביקשה זאת?

תשובה

א. מרדכי

ב. בעקבות גזירת המלך אחשוורוש להרוג את כל היהודים; יתקבל גם: מפני שהיא הלכה לראות את המלך ללא שנקראה, והייתה בסכנת חיים.

"כָּל-עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם-מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ יָדְעִים אֲשֶׁר כָּל-אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבֹא-אֶל-הַמֶּלֶךְ אֶל-הַחֹצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא-יִקְרָא אַחַת דָּתוֹ לְהִמִּית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט-לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת-שֶׁרְבִיט הַזָּהָב וְחָיָה וְאֲנִי לֹא נִקְרָאתִי לְבֹא אֶל-הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם: וַיְגִידוּ לְמֶרְדֳּכָי אֶת דְּבָרֵי אֶסְתֵּר: וַיֹּאמֶר מֶרְדֳּכָי לְהָשִׁיב אֶל-אֶסְתֵּר אֶל-תְּדַמִּי בְּנִפְשָׁךְ לְהַמְלִיט בֵּית-הַמֶּלֶךְ מִכָּל-הַיְּהוּדִים: כִּי אִם-הִחֲרַשׁ תְּחַרְיִשִּׁי בָּעֵת הַזֹּאת רֹחַ וְהַצֵּלָה יַעֲמוּד לַיְּהוּדִים מִמָּקוֹם אֲחֵר וְאַתָּה וּבֵית-אֲבִיךָ תֵּאבְדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם-לָעֵת כְּזֹאת הִנָּעַתְּ לַמְּלָכוֹת: וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לְהָשִׁיב אֶל-מֶרְדֳּכָי: לֵךְ כְּנוֹס אֶת-כָּל-הַיְּהוּדִים הַנִּמְצָאִים בְּשׁוֹשׁוֹן וְצוּמוּ עָלַי וְאֶל-תֹּאכְלוּ וְאֶל-תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לִי לַיּוֹם גַּם-אֲנִי וְנַעֲרָתִי אֲצוּם כֵּן וּבְכֵן אָבֹא אֶל-הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא-כָדַת וְכֹאֲשֶׁר אֲבַדְתִּי אֲבַדְתִּי: וַיַּעֲבֹר מֶרְדֳּכָי וַיַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר-צִוְתָה עָלָיו אֶסְתֵּר"

שאלה מס' 2

מנהל המחקר במכון הביולוגי אמר כי תהליך יצירת החיסון היה אינטנסיבי, והעבודה בו הייתה סביב השעון, כולל בחגי ישראל. הכתוב מספר על אדם שבעת שהיה בדרכו ליעד מסוים התלונן על שכר לא הוגן שניתן לו עבור עבודה שביצע סביב השעון: "טֶרֶפָה לֹא-הִבֵּאתִי אֵלַיךְ אֲנֹכִי אַחֲטָנָה מִיָּדַי תִּבְקַשְׁנָה וְגִבְתִּי יוֹם וְגִבְתִּי לַיְלָה".

א. מי האיש?

ב. לאן היו מועדות פניו?

תשובה

א. יעקב

ב. לארץ כנען

"וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיֵּשֶׁא אֶת-בָּנָיו וְאֶת-נָשָׁיו עַל-הַגְּמָלִים: וַיָּנֶה אֶת-כָּל-מִקְנֵהוּ וְאֶת-כָּל-רֶכְשׁוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפָדוֹן אָרֶם לְבֹא אֶל-יִצְחָק אָבִיו אֶרֶץ כְּנָעַן [...] וַיַּחֲרֹ לַיַּעֲקֹב וַיָּרֶב בְּלָבָן וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן מֶה-פָּשַׁעִי מֶה חֲטָאתִי כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרַי: כִּי-מִשְׁשַׁתָּ אֶת-כָּל-כְּלִי מֶה-מָצָאתָ מִכָּל-כְּלִי-בֵיתְךָ שִׁים כֹּה נָגַד אֲחִי וְאַחִיד וַיִּזְכִּיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ: זֶה עֲשָׂרִים שָׁנָה אֲנֹכִי עֹמֵד רֹחֵלִיד וְעַדִּיד לֹא שָׁכַחוּ וְאִילִי צֹאנֶךָ לֹא אֶכְלָתִי: טֶרֶפָה לֹא-הִבֵּאתִי אֵלַיךְ אֲנֹכִי אַחֲטָנָה מִיָּדַי תִּבְקַשְׁנָה וְגִבְתִּי יוֹם וְגִבְתִּי לַיְלָה: הִיִּיתִי בַּיּוֹם אֶכְלָנִי חֶרֶב וְקָרַח בְּלִילָה וַתִּדַּד שְׁנָתִי מֵעֵינַי: זֶה-לִּי עֲשָׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתְךָ עֲבַדְתִּיד אַרְבַּע-עָשָׂרָה שָׁנָה בְּשָׂתִי בְנֵתִיד וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶךָ וַתַּחֲלֹף אֶת-מִשְׁפָּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מָנִים"

בראשית לא 17-18, 36-40

שאלה מס' 3

המדענית במכון סיפרה שבשל היותו סודי, בחרו המדענים לקרוא לחיסון בשם "שושי". עם שובה של נעמי לבית לחם ביקשה שיקראו לה בשם אחר המבטא את גורלה המר בשדה מואב: "ותאמר אליהן אל-תקראנה לי נעמי קראן לי מרא כי-המר שדי לי מאד".

א. עם מי שבה נעמי לבית לחם?

ב. אילו אסונות פקדו אותה בשדה מואב? ציין אחד לפחות.

תשובה

א. רות

ב. מות אלימלך בעלה, מות שני בניה מחלון וכליון

"ויהי בימי שפט השפטים ויהי רעב בארץ וילך איש מבית לחם יהודה לגור בשדי מואב הוא ואשתו ושני בָּנָיו: ושם האיש אלימלך ושם אשתו נעמי ושם שני-בָּנָיו מחלון וכליון אֶפְרַתִּים מבית לחם יהודה ויבאו שדי-מואב ויהיו-שם: וימת אלימלך איש נעמי ותשארה היא ושני בָּנֶיהָ: וישאו להם נשים מאֲבִיּוֹת שם האחת עֲרָפָה ושם השנית רות וישבו שם כְּעֶשֶׂר שָׁנִים: וימתו גם-שְׁנֵיהֶם מחלון וכליון ותשארה האשה מִשְׁנֵי יְלָדֶיהָ ומאִישָׁה [...] ותשנה קוֹלָן ותבְּכֶנָּה עוד ותשק עֲרָפָה לַחֲמוּתָה ורות דְּבָקָה בָּהּ"

רות א 1-5, 14

שאלה מס' 4

לדבריו של פרופסור שמואל שפירא, היעד הסופי של מספר מנות החיסון לקורונה שאליו שואפת המעבדה להגיע הוא 15 מיליון, שישמשו לטובת תושבי מדינת ישראל. על קבוצת אנשים מסופר שלא הצליחו להגיע ליעד העבודה שנקבע להם ונשאלו: "מדוע לא כליתם חקכם [...] בתמול שלשם גם-תמול גם-היום".

א. מיהם האנשים?

ב. מדוע לא הצליחו לעמוד ביעד?

תשובה

א. בני ישראל במצרים

ב. פרעה גזר שלא לתת להם יותר תבן ללבן הלבנים

"וַיֵּצֵא פַרְעֹה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת-הַנֹּגְשִׁים בָּעָם וְאֶת-שֹׁטְרֵי לְאֹמֶר: לֹא תֹאסְפוּן לָתֵת תִּבְּן לָעָם לְלֶבֶן הַלִּבְנִים כִּתְמוּל שְׁלֹשׁ הֵם יֵלְכוּ וְקִשְׁשׁוּ לָהֶם תִּבְּן: וְאֶת-מִתְכַנֶּת הַלִּבְנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תְמוּל שְׁלֹשׁ תְּשִׁימוּ עֲלֵיהֶם לֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ כִּי-נִרְפִּים הֵם עַל-כֵּן הֵם צֹעְקִים לֵאמֹר גִּלְכָּה נִזְבַּחָה לֹאֱלֹהֵינוּ: תִּכְבֹּד הָעֶבֶדָה עַל-הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲשׂוּ-בָהּ וְאֶל-יִשְׁעוֹ בְּדַבְרֵי-שֹׁקֶר: וַיֵּצְאוּ נֹגְשֵׁי הָעָם וּשְׁטָרֵי וַיֹּאמְרוּ אֶל-הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר פַּרְעֹה אֵינֶנִּי נֹתֵן לָכֶם תִּבְּן: אַתֶּם לָכוּ קָחוּ לָכֶם תִּבְּן מֵאֲשֶׁר תִּמְצְאוּ כִּי אֵין נִגְרַע מִעֲבֹדְתְכֶם דָּבָר [...] וַיָּכּוּ שֹׁטְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-שָׂמוּ עֲלֵהֶם נֹגְשֵׁי פַרְעֹה לֵאמֹר מִדּוּעַ לֹא כָלִיתֶם חֻקְכֶם לְלֶבֶן כִּתְמוּל שְׁלֹשׁ גַּם-תְּמוּל גַּם-הַיּוֹם: וַיָּבֹאוּ שֹׁטְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּצְעְקוּ אֶל-פַּרְעֹה לֵאמֹר לָמָּה תַעֲשֶׂה כֹה לַעֲבָדֶיךָ: תִּבְּן אֵין נֹתֵן לַעֲבָדֶיךָ וּלְבָנִים אֹמְרִים לָנוּ עָשׂוּ וְהִנֵּה עֲבָדֶיךָ מְכִים וְחֹטְאֵת עִמָּד"

הסרטון השני: בית החולים "שערי צדק"

שאלה מס' 5

בסרטון נאמר כי עם פרוץ מגפת הקורונה מיהרו להקים ב- "שערי צדק" מחלקה מיוחדת לטיפול בה. על אהרן הכהן נאמר שהזדרז לעשיית מעשה במטרה לעצור מגפה: "וישח אהרן באשר דבר [...] וירץ אל-תוך הקהל והנה החל הנגף בצעם ויתן את- [...] וכפר על-העם: ויצמד בין-המתים ובין החיים ותעצר המגפה".

א. מה עשה אהרן?

ב. מי ציווה עליו לעשות זאת?

תשובה

א. הקטיר קטורת

ב. משה

"וינדב ה' אל-משה לאמר: הרמו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע ויפלו על-פניהם: ויאמר משה אל-אהרן קח את-המחתה ותן-עליה אש מעל המזבח ושים קטרת והולך מהרה אל-העדה וכפר עליהם כי-נצא הסאף מלפני ה' החל הנגף: וישח אהרן באשר דבר משה וירץ אל-תוך הקהל והנה החל הנגף בצעם ויתן את-הקטרת וכפר על-העם: ויצמד בין-המתים ובין החיים ותעצר המגפה: ויהיו המתים במגפה ארבעה עשר אלף ושבע מאות מלבד המתים על-דבר-קרח: וישב אהרן אל-משה אל-פתח אהל מועד והמגפה נעצרה"

במדבר יז 15-9

שאלה מס' 6

פרופ' מרין ציין כי דברי ההרגעה של בית החולים לגבי נכונותו לסייע במאבק במגפת הקורונה, נסכו בתושבים תחושת ביטחון. אדם אירח בביתו שלושה אנשים שהרחיבו את לבבו בבשורה טובה: "וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה".

א. מה נתבשר האיש?

ב. מה הייתה תגובתה של אשתו למשמע דבריהם?

תשובה

א. ששרה אשתו תלד בן

ב. שרה צחקה בקרבה למשמע הדברים.

"וירא אליו ה' באלני ממרא והוא ישב פתח-האהל כחם היום: וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה [...] ויאמרו אליו איזה שרה אשתך ויאמר הנה באהל: ויאמר שוב אשוב אליך כעת חיה והנה-בן לשרה אשתך ושרה שמעת פתח האהל והוא אחרי: ואברהם ושרה זקנים באים בימים חדל להיות לשרה ארח פנשים: ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי היתה-לי עדנה ואדני זקן"

בראשית יח 1-2, 9-12

שאלה מס' 7

בסרטון נטען כי סוד ההצלחה בטיפול במגפת הקורונה היה העובדה שכל מה שיכול היה להיעשות כדי לשפר את המצב נעשה, ללא חשש וללא היסוס. על ירבעם בן נבט נאמר שפעל לשנות את המצב הקיים ולא היסס לערוך שורה של שינויים אף נגד דברי התורה: "וַיִּנְעֹץ הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ שְׁנֵי עֲגָלֵי זָהָב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים רַב-לָכֶם מַעֲלֹת יְרוּשָׁלַם הִנֵּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֵלֹדָּה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם".

א. מה היה החשש שהוביל את ירבעם למעשים אלה?

ב. אילו שינויים נוספים הוביל ירבעם? ציין אחד לפחות.

תשובה

א. שברגל הקרוב יעלו המוני העם לזבוח בבית המקדש בירושלים ובשובם יהרגו אותו, וכך תחזור המלוכה לבית דוד (יש לקבל גם: שהמלוכה תחזור לרחבעם מלך יהודה)

ב. קבע חג חדש (חודש אחד לאחר סוכות, בחמישה עשר לחודש השמיני), עשה את בית במות, מינה כוהנים שלא משבט לוי

"וַיֹּאמֶר יִרְבֵּעָם בְּלִבּוֹ עֲתֵה תָשׁוּב הַמֶּמְלָכָה לְבֵית דָּוִד: אִם-יַעֲלֶה הָעָם הַזֶּה לַעֲשׂוֹת זִבְחִים בְּבֵית-ה' בִּירוּשָׁלַם וְשָׁב לֵב הָעָם הַזֶּה אֶל-אֲדֹנֵיהֶם אֶל-רַחֲבֵעָם מֶלֶךְ יְהוּדָה וְהִרְגֵנִי וְשָׁבוּ אֶל-רַחֲבֵעָם מֶלֶךְ-יְהוּדָה: וַיִּנְעֹץ הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ שְׁנֵי עֲגָלֵי זָהָב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים רַב-לָכֶם מַעֲלֹת יְרוּשָׁלַם הִנֵּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הָעֵלֹדָּה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיִּשֶׂם אֶת-הָאֶחָד בְּבֵית-אֵל וְאֶת-הָאֶחָד נָתַן בְּדֹן: וַיְהִי הַדָּבָר הַזֶּה לְחֹטָאת וַיֵּלְכוּ הָעָם לִפְנֵי הָאֶחָד עַד-דָּן: וַיַּעַשׂ אֶת-בֵּית בַּמֹּת וַיַּעַשׂ כִּהְנִים מִקְצֹת הָעָם אֲשֶׁר לֹא-הָיוּ מִבְּנֵי לֵוִי: וַיַּעַשׂ יִרְבֵּעָם חָג בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בְּחַמֶּשֶׁה-עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ כִּכָּהָן אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וַיַּעַל עַל-הַמִּזְבֵּחַ כֹּן עָשָׂה בְּבֵית-אֵל לְזַבֵּחַ לְעֹגִלִים אֲשֶׁר-עָשָׂה וְהַעֲמִיד בְּבֵית אֵל אֶת-כִּהְנֵי הַבָּמֹת אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיַּעַל עַל-הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר-עָשָׂה בְּבֵית-אֵל בְּחַמֶּשֶׁה עָשָׂר יוֹם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁמִינִי בַּחֹדֶשׁ אֲשֶׁר-בָּדָא מִלְּבֹד וַיַּעַשׂ חָג לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעַל עַל-הַמִּזְבֵּחַ לְהַקְטִיר"

שאלה מס' 8

סמנכ"לית הסיעוד בבית החולים טענה כי גורם משמעותי בחוויית הטיפול הינו חווית המטפל, ובייחוד חוויתן של האחיות שעבדו יחד במטרה להציל חיים. גם המיילדות העבריות במצרים עבדו יחד במטרה להציל חיים: "ותיראנן המילדות את-האלהים ולא עשו כפאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחנינן את-הילדים".

א. מה שמותיהן של המיילדות?

ב. כיצד השיבו המיילדות לפרעה על השאלה מדוע הפרו את מצוותו?

תשובה

א. שפֶּרָה ופּוּעָה

ב. הן טענו שהנשים העבריות יולדות טרם הגעתה של המיילדת.

"ויאמר מלך מצרים למילדות העברית אשר שם האחת שפֶּרָה ושם השנית פּוּעָה: ויאמר בלדכן את-העבריות וראיתן על-האבנים אם-בן הוא והמתן אותו ואם-בת הוא וחינה: ותיראנן המילדות את-האלהים ולא עשו כפאשר דבר אליהן מלך מצרים ותחנינן את-הילדים: ויקרא מלך מצרים למילדות ויאמר להן מדוע עשיתן הדבר הזה ותחנינן את-הילדים: ותאמרנן המילדות אל-פרעה כי לא כנשים המצרית העברית כי-חיות הנה בטרם תבוא אליהן המילדת וילדו: ויטב אלהים למילדות וירב העם ונעצמו מאד: ויהי כי-גראו המילדות את-האלהים ונעש להם בָּתִּים: ויצו פרעה לכל-עמו לאמר כל-הבן הילוד היארה תשליכהו וכל-הבת תחיון"

שמות א 15-22

הסרטון השלישי: מד"א

שאלה מס' 9

אות הנשיא להתנדבות הוענק בתקופת הקורונה למועצת תנועות הנוער ולהסתדרות החלוצה בישראל על תרומתם לחברה ועל קיום ערבות הדדית במדינת ישראל בעת משבר הקורונה. הכתוב מספר על אדם שהיה ערב לחייו של אחיו בעת שסכנה נשקפה לחייו: "כי עבדך ערב את-הנער מעם אבי לאמר אם-לא אביאנו אליך וְחָטַאתִי לְאָבִי כָל-הַיָּמִים".

א. מיהם שני האחים?

ב. מה הציע האיש כדי להבטיח שאחיו יחזור לאביו בשלום?

תשובה

א. יהודה ובנימין

ב. שהוא עצמו יהיה עבד במצרים במקום אחיו

"וַעֲתָה כְּבֹאִי אֶל-עֲבָדְךָ אָבִי וְהַנֶּעֱר אֵינָנוּ אֶתָּנוּ וְנִפְשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ: וְהָיָה כִּרְאוֹתָו כִּי-אֵין הַנֶּעֱר וְנָמַת וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ אֶת-שִׁיבַת עֲבָדְךָ אֲבִינוּ בִּיגוֹן שְׂאֵלָה: כִּי עֲבָדְךָ עָרַב אֶת-הַנֶּעֱר מֵעַם אָבִי לֵאמֹר אִם-לֹא אֲבִיאָנוּ אֵלֶיךָ וְחָטַאתִי לְאָבִי כָל-הַיָּמִים: וְעַתָּה יֵשֶׁב-נָא עֲבָדְךָ תַּחַת הַנֶּעֱר עֹבֵד לְאֲדֹנָי וְהַנֶּעֱר יַעַל עִם-אָחִיו: כִּי-אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל-אָבִי וְהַנֶּעֱר אֵינָנוּ אֶתִּי פֶן אֶרְאֶה בָּרַע אֲשֶׁר יַמְצֵא אֶת-אָבִי"

בראשית מד 30-34

שאלה מס' 10

בנוסף למד"א, כחלק משלל ההתנדבויות שביצעו בני הנוער בתקופת הקורונה, בלטה גם ההתנדבות בחקלאות שסייעה רבות לעסקים חקלאיים שקרסו בתקופת הקורונה. מסופר על קבוצת אנשים שהגיעו למצוקה כלכלית חריפה ופנו לאדם מסוים בבקשה: "למה נמות לעיניך גם-אנחנו גם אדמתנו [...] ותן-זרע ונחיה ולא נמות והאדמה לא תשם".

א. אל מי פנו האנשים לעזרה?

ב. מה הייתה בקשתם?

תשובה

א. יוסף

ב. שיקנה אותם ואת אדמתם בתמורה ללחם

"ותתם השנה ההוא ויבאו אליו בשנה השנית ויאמרו לו לא-נכחד מאדני כי אם-תם הכסף ומקנה הבהמה אל-אדני לא נשאר לפני אדני בלתי אם-גוינתנו ואדמתנו: למה נמות לעיניך גם-אנחנו גם אדמתנו קנה-אתנו ואת-אדמתנו בלחם ונחיה אנחנו ואדמתנו עבדים לפרעה ותן-זרע ונחיה ולא נמות והאדמה לא תשם: ויכן יוסף את-כל-אדמת מצרים לפרעה כי-מכרו מצרים איש שדהו כי-חזק עליהם הרעב ויהי הארץ לפרעה"

בראשית מז 18-20

שאלה מס' 11

בתקופת הקורונה מתאימה מאין כמוה קריאתו של ראש הממשלה, דוד בן גוריון: "היו מופת לעם - בחייכם אתם. הדוגמה החיה היא המחנכת". מנהיגים רבים בתנ"ך ובהיסטוריה בכלל היוו לעם דוגמה ומופת. מנהיג אחד בתקופת השופטים שימש דוגמה רעה לעם באמרו: "מָה רָאִיתֶם עֲשִׂיתִי מִהָרוּ עֲשׂוּ כְמוֹנִי: וַיִּכְרְתוּ גַם-כָּל-הָעָם אִישׁ שׁוֹכֵה".

א. מי האיש?

ב. מה עשו האנשים עם השוכות שכתרו?

תשובה

א. אבימלך

ב. אבימלך ואנשיו השעינו את השוכות על צריח בית אל ברית במטרה לשרוף אותו ולהרוג את אנשי מגדל שכם שהתבצרו בתוכו.

"וַיִּשְׁמְעוּ כָל-בְּעָלֵי מְגִדָּל-שָׁכֶם וַיָּבֹאוּ אֶל-צָרִיחַ בֵּית אֵל בְּרִית: וַיִּגְדּוּ לְאַבְיִמֶלֶךְ כִּי הִתְסַבְּצוּ כָל-בְּעָלֵי מְגִדָּל-שָׁכֶם: וַיַּעַל אַבְיִמֶלֶךְ הָר-צֶלְמוֹן הוּא וְכָל-הָעָם אֲשֶׁר-אֵתוֹ וַיִּשְׁחֵם אַבְיִמֶלֶךְ אֶת-הַסִּדְּמוֹת בְּגִדּוֹ וַיִּכְרֹת שׁוֹכֵת עֲצִים וַיִּשְׁאַה וַיִּשֶׁם עַל-שְׁכָמוֹ וַיֹּאמֶר אֶל-הָעָם אֲשֶׁר-עִמּוֹ מָה רָאִיתֶם עֲשִׂיתִי מִהָרוּ עֲשׂוּ כְמוֹנִי: וַיִּכְרְתוּ גַם-כָּל-הָעָם אִישׁ שׁוֹכֵה וַיָּלְכוּ אַחֲרֵי אַבְיִמֶלֶךְ וַיִּשְׁיֻמוּ עַל-הַצָּרִיחַ וַיִּצְּתוּ עֲלֵיהֶם אֶת-הַצָּרִיחַ בָּאֵשׁ וַיָּמָתוּ גַם כָּל-אֲנָשֵׁי מְגִדָּל-שָׁכֶם כְּאֵלֶּךָ אִישׁ וְאִשָּׁה"

שופטים ט 48-49

שאלה מס' 12

תחום התנדבות בולט היה הניסיון לצמצם את המרחק הפיזי שיצרה מגפת הקורונה בקרב האוכלוסייה הבוגרת, שהייתה בסיכון מוגבר. לאדם שתואר כזקן וכבד הגיעה ידיעה מרה שגרמה למותו: "ויפל מעל-הכסא אחרנית בעד יד השער ותשבר מפרקתו וימת".

א. מי האיש?

ב. מה הייתה הידיעה שגרמה למותו?

תשובה

א. עלי הכהן

ב. נפילת ארון הברית בידי פלשתים

"ויעלי בן-תשעים ושמנה שנה ועיניו קמה ולא יכול לראות: ויאמר האיש אל-עלי אנכי הבא מן-המערכה ואני מן-המערכה נסתי היום ויאמר מה-הזה הדבר בני: ויען המבשר ויאמר נס ישראל לפני פלשתים וגם מגפה גדולה היתה בעם וגם-שני בנים מתו חפני ופינחס וארון האלהים נלקחה: ויהי כהזכירו את-ארון האלהים ויפל מעל-הכסא אחרנית בעד יד השער ותשבר מפרקתו וימת כי-זקן האיש וכבד והוא שפט את-ישראל ארבעים שנה"

שמ"א ד 15-18

"כִּי
אֲנִי ה'
רַפְּאֵךְ"
(שמות ט"ו, כ"ו)

חידון התנ"ך לנוער התפוצות ה'תשפ"ב

בסימון: ממגיפה לרפואה

~ יום העצמאות ה-74 למדינת ישראל ~
חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-59

השלב השני

שאלות בזק באמצעות מחשב

לפני המתמודדים יוצג משחק מחשב ובו 6 משבצות.

כל מתמודד יענה לפי סדר הישיבה על 4 שאלות כשלוש שניות.

אין לעבור משאלה לשאלה או לתקן תשובה לאחר שנענתה.

תשובות נכונות על כל 4 השאלות תזכינה את המתמודד ב-16 נקודות,

4 נקודות לכל תשובה נכונה.

מקצה מס' 1: צדיקים

מס'	השאלה	התשובה	המקור
1	על מי נאמר: "אִישׁ צָדִיק תָּמִים הָיָה בְּדַרְתּוֹ"?	נוח	בראשית ו 9
2	מי אמר: "אֶף כִּי-אֲנָשִׁים רָשָׁעִים הָרְגוּ אֶת-אִישׁ-צָדִיק בְּבֵיתוֹ עַל-מִשְׁכָּבוֹ"?	דוד	שם"ב ד 11
3	מי אמר: "אֲדֹנָי הַגּוֹי גַּם-צָדִיק תַּהַרְגֵּנִי"?	אבימלך מלך גרר	בראשית כ 4
4	מי אמר: "צָדִיק אֶתָּה מִמֶּנִּי כִּי אֶתָּה גִּמְלַתְנִי הַטּוֹבָה וְאֲנִי גִּמְלַתִּיךָ הַרָּעָה"?	שאול	שם"א כד 17

מקצה מס' 2: חכמה

מס'	השאלה	התשובה	המקור
1	על מי נאמר: "וַיִּחַפֵּם מִכָּל-הָאָדָם [...] וַיְהִי-שְׁמוֹ בְּכָל-הַגּוֹיִם סָבִיב"?	שלמה	מל"א ה 11
2	על מי נאמר: "יִדְעַנָּה וְגִבּוֹר חֵיל וְאִישׁ מִלְחָמָה וְנָבוֹן דָּבָר"?	דוד	שם"א טז 18
3	למי נאמר: "אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתָךְ אֶת-כָּל-זֹאת אֵין-נָבוֹן וְחָכָם כְּמוֹךָ"?	יוסף	בראשית מא 39
4	מי הנביא שדיבר על חוטר מגזע ישי: "וְנָחָה עָלָיו רוּחַ ה' רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וְגִבּוֹרָה"?	ישעיהו	ישעיהו יא 2

מקצה מס' 3: נשים בתנ"ך

מס'	השאלה	התשובה	המקור
1	על מי נאמר: "אשה נביאה אשת לפידות היא שפטה את-ישראל בעת ההיא"?	דבורה	שופטים ד 4
2	על מי נאמר: "ויסח משם אשה חכמה ויאמר אליה התאבלי-נא"?	יואב	שם"ב יד 2
3	על מי נאמר: "מים שאל חלב נתנה בספל אדירים הקריבה חמאה"?	יעל	שופטים ה 25
4	השלם: "ולא נמצא נשים נפות כבנות [...] בכל הארץ".	איוב	איוב מב 15

מקצה מס' 4: גיבורים במלחמה

מס'	השאלה	התשובה	המקור
1	על מי נאמר: "וינסם ויךדפם עד-חוברה אשר משמאל לךמשק"?	אברהם	בראשית יד 15
2	מי הנהיג את העם בניצחון המתואר: "ויכו אתו ואת-בניו ואת-כל-עמו עד-בלתי השאיר-לו שריד ויירשו את-ארצו"?	משה	במדבר כא 35
3	על מי נאמר: "ויך אותם שוק על-גרד מכה גדולה ויכד וישב בסעיף סלע עיטם"?	שמשון	שופטים טו 8
4	לאיזו עיר מתייחס הכתוב: "וסבתם את-העיר כל אנשי המלחמה הקיף את-העיר פעם אחת כה תעשה ששת ימים"?	יריחו	יהושע ו 3

מקצה מס' 5: בעלי חיים בתנ"ך

מס'	השאלה	התשובה	המקור
1	על מי נאמר: "הִנֵּה עָרוֹם מְכַל חַיַּת הַשָּׂדֶה"?	הנחש	בראשית א 3
2	איזה שבט נתברך: "יְהִי-[...] נָחֵשׁ עָלֶי-דָּרְךָ שְׁפִיפֹן עָלֶי-אַרְח הַנֶּשֶׁךְ עֶקְבִי-סוֹס וַיִּפֹּל רֶכְבוֹ אַחֲזֹר"?	דן	בראשית מט 17
3	באיזה בעל חיים נעשה שימוש: "וַיִּקַּח לִפְדִּים וַיִּפֹּן זָנָב אֶל-זָנָב וַיִּשָּׂם לִפִּיד אֶחָד בֵּין-שְׁנֵי הַזָּנָבוֹת בְּתוֹךְ"?	שועלים	שופטים טו 4
4	איזה בעל חיים המשיל הנביא יואל לאריה: "כִּי-גוֹי עָלָה עַל-אַרְצֵי עֲצוֹם וְאִין מִסְפָּר שְׁנָיו שְׁנֵי אַרְיֵה וּמִתְלַעוֹת לְבִיא לוֹ"?	ארבה	יואל א 6

מקצה מס' 6: מאכלים בתנ"ך

מס'	השאלה	התשובה	המקור
1	מי אמר: "הִלְעִיטְנִי נָא מִן-הָאָדָם הָאָדָם הִזָּה כִּי עֲגִף אֲנֹכִי"?	עשו	בראשית כה 30
2	על מי נאמר: "וְלֹאֲשָׁה עֶגְל-מִרְבֵּק בְּבֵית וְתִמְהָר וְתִזְבַּחַהּ וְתִקַּח-קֶמֶח וְתִלָּשׁ וְתִפְהוּ מִצוֹת"?	בעלת האוב	שמ"א כה 24
3	השלם: "וּקְחוּ-[...] וַיִּשְׁלַךְ אֶל-הַסִּיר וַיֹּאמֶר צַק לָעַם וַיֹּאכְלוּ וְלֹא הָיָה דָּבָר רָע בְּסִיר".	קמח	מל"ב ד 41
4	מי אמר: "גִּשְׁי הָלֵם וְאָכְלָתָּ מִן-הַלֶּחֶם וְטָבַלְתָּ פִתֶּךָ בַּחֲמֶץ"?	רות	רות ב 14

"כִּי
אֲנִי ה'
רִפְאֵךְ"
(שמות ט"ו, כ"ו)

חידון התנ"ך לנוער התפוצות ה'תשפ"ב

בסימון: ממגיפה לרפואה

~ יום העצמאות ה-74 למדינת ישראל ~
חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי ה-59

השלב השלישי - "ראש בראש"

שאלות בזק להכרעה

לשני המתמודדים שעלו לשלב הרביעי תוצגנה 10 שאלות בעל פה. לפני תחילת השלב יתאפס הניקוד של שני המתמודדים. לכל מתמודד תוצגנה 5 שאלות. השאלות תישאלנה לסירוגין בשיטת "ראש בראש". תשובה נכונה על כל שאלה תזכה ב-2 נקודות. אם בתום 10 השאלות לא תהיה הכרעה - ייעשה שימוש בשאלות המילואים, מלבד שלב הראש בראש.

שאלות "ראש בראש"

שאלות 1-2: גובה

על מי נאמר: "משכמו ומעלה גבה מכל-העם"?

שאול

שמ"א ט 2

גוליית

שמ"א יז 4

שאלות 3-4: מודים בטעות

מי אמר: "חטאתי הפעם ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים"?

פרעה

שמות ט 27

מי אמר: "אמנה אנכי חטאתי לה' אלהי ישראל וכזאת וכזאת עשיתי"?

עכן

יהושע ז 20

שאלות 5-6: מי אביהם?

מי אביהן של מלכה, נעה וחסלה ומלכה ותלצה?

צלפחד

במדבר כז 1

מי אביהם של נדב, אביהוא, אלעזר ואיתמר?

אהרון

שמות ו 23

שאלות 7-8: מי אמר?

מי אמר: "יִרְכְּבוּהוּ עַל-בָּמֹתַי אֶרֶץ [...] וַיִּנָּקְהוּ
דָּבָשׁ מִסָּלַע וְשֶׁמֶן מִחֶלְמִישׁ צוּר?"

משה
דברים לב 13

מי אמר: "בְּטָרָם הָרִים יִלְדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ
וַתִּגְבְּלוּ מְעוֹלָם עַד-עוֹלָם אֲתָה אֵל?"

משורר תהלים
תהלים צ 2

שאלות 9-10: זיהוי ספר

איזה ספר מסתיים בפסוק "תָּנוּ-לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ
וַיִּהְיֶה לָּהּ בְּשָׁעָרִים מַעֲשִׂיהָ?"

משלי
משלי לא 31

איזה ספר מסתיים בפסוק "אֶת-הָאֱלֹהִים
יֵרָא וְאֶת-מִצּוֹתָיו שְׁמֹר כִּי-זֶה כָּל-הָאֲדָם?"

קהלת
קהלת יב 13

חידון התנ"ך

העולמי לנוער יהודי

מחנה התנ"ך תשפ"ב-2022

מנהלי המחנה: יצחק פלהיימר ואריאל וייס

קבוצה 4

גבריאלה שוורץ
מיכל קישיענווסקי
ג'וליה גרברז
מרים בנציאנובה
נאווה בן קיסוס
אלברטו חפין
אלישע קאהן
בנצע יבנייצ'
ישראל קפלוביץ
יוני מוס
לב פולימץ
מרדכי סעדיה
הלל כהן

מדריכים:

יעל וינר דאו
לירון בן משה

קבוצה 3

חנה סוסמן
יהונתן שרוט
מירי גרבר
אביטל בוטייבה
נעמי סואיה
לילה זילביגער
אמיר קדר
יצחק ספיבק
יונתן ונדור
מקסים גלימוב
דניאל משולם
נתן פורר
ולנטינה דאוילה
בנימין ולד
שוהם קוצר

מדריכים:

טלי הופנשטיין
איילת וסרמן

קבוצה 2

יעקב ויינשטיין
אבי פלאטו-כץ
לביאה בולל
דבורה מלמד
נחמה אנגלמאייר
אמונה ברגאוז
ירמיהו ניזר
יוסף גנדלין
דביר מרצבך
רחלי אליחי
שרון אמיגה
פנינה חנונו
נועם שיף
אליהו שמאילוב
רות משען

מדריכים:

גל צווילינג
מיכל אליחי

